

Rychlovarné konvice

Chladné a rychlé
04

Vídeňské párky

Vybájené maso
09

Ochrana počítače

Stoprocentně
nezaručena
16

Pračky

Za málo vody
málo muziky
26

Televizory

Čím větší, tím
lepší?
34

79 Kč

Méně masa než nám slibují

Kde číhá nebezpečí?

Databáze nebezpečných výrobků

Vlhčené ubrousky, které podráždí kůži vašeho miminka.

Panenko, ze které se do těla vašeho dítěte dostanou řasovky.

Umělé nehty s látkami, které způsobují neplodnost žen.

Pneumatika, která přispěje k nehodě.

Cukrovinky, které nádavkem obsahují krysí jed.

Mikrovlnná trouba, která může způsobit popáleniny.

To je jen několik příkladů výrobků, které se v prvním čtvrtletí roku 2013 objevily v naší databázi nebezpečných výrobků. Všechny byly zachyceny v České republice a ohrožují zdraví či dokonce životy spotřebitelů. Databázi provozuje časopis dTest. Najdete v ní nejen výrobky zaznamenané přímo v České republice dozorovými orgány a našimi testy, ale i výrobky z evropské databáze RAPEX (rychlý výstražný informační systém o nebezpečných výrobcích nepotravinářského charakteru), které mohou být k dostání na českém a slovenském trhu. Každý týden přibývají nové a mít o nich přehled se vyplatí. Přesvědčte se sami na www.nebezpecnevyrobky.cz

Domníváte se, že jste se setkali s nebezpečným výrobkem, který není uveden v naší databázi? Pomoci elektronických formulářů, na které odkazujeme na www.nebezpecnevyrobky.cz, můžete svůj nález oznámit příslušnému dozorovému orgánu.

Přehledy nově zachycených nebezpečných výrobků z vámi vybraných kategorií si můžete nechat zasílat e-mailem. K odběru se přihlásíte přímo na www.nebezpecnevyrobky.cz po kliknutí na tlačítko „Varování e-mailem“.

d
Test

XX. ročník

4. vydání měsíčníku dTest připravili:

Wladislav Beneš, Jan Hrnuda, Ondřej Jaroš, Alice Odrichová, Lukáš Zelený, Martin Wagner, PA (foto), Jiří Novák (ilustrace).

dTest, vydavatel Občanské sdružení spotřebitelů TEST (IČ: 45770760) se sídlem Černomohácká 418/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Vedení redakce: Wladislav Beneš.

Grafický koncept a layout Olga Benešová (Side2), www.side2.cz.

Technické zpracování Elena Sahanová, Revoluční 1575/2, Praha 4.

Titul: Moravapress a.s. Informace o předplatném podě a objednávky přijímá

TEST, Černomohácká 418/10, 101 00 Praha 10-Vršovice, tel.: 241 406 922,

fax: 241 406 932, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČP) a Magnet

Press Slovakia (SRI). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT.

Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha 2, 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1216-731X

Toto vydání vychází 28. 3. 2013

© Občanské sdružení spotřebitelů TEST, Praha

Obsah

Testy

Rychlovarné konvice

Horké, chladné a rychlé
04

Videňské párky

Vybájené maso na etiketách
09

Ochrana počítače

Stoprocentní ochrana
nezaručena
16

Automatické pračky

Za málo vody málo muziky
26

Televizory

Čím větší, tím lepší?
34

Informační servis

Nová Škoda Octavia ve zkouškách Euro NCAP uspěla

25

Schválených éček je 340

43

Právo

(Ne)důvěryhodné slevové portály

46

Finance

Mobilní telefon: zbytečně drahá závislost

48

Velikonoční nákupy a bombastická výzdoba v podobě nejrůznějších zafičků, vajíček a pomlázky se letos příliš nenosí. Alespoň to tak vypadalo při návštěvách obchodních center a hypermarketů. Snad je na vině zima, jenž nevyvolává představy svátků jara, spíše je to ale vlnou přetrvávající ekonomické nejistoty. Možná je dobře, že se alespoň v souvislosti s těmito svátky neprojevuje snaha o konzum za každou cenu. Lidé možná pochopili, že prodloužený víkend lze přežít bez nutnosti nakupování „válečných“ zásob a dávají přednost odpočinku a rozjímání v kruhu rodiny či přátel. Návrat ke kořenům? Každopádně, pokud jste se pustili do úru velikonočních nákupů, možná jste narazili na tradiční triky prodávajících. Čokoládové figurky, v nichž je místo čokolády jakási nevzhledná hrudka hmota s minimálním podílem kakaa, pískatost zafičků a beránci polévání stejně podivnou hmotou. Bílá vejce na kraslice se také stala minulostí, vzpomínkou z dětství. Chov nosnic s bílými vejci je drahý, protože tyto slepice méně nesou. Stále častěji upozorňujeme na to, že je třeba dávat pozor, co kupujete, tedy čist a zase čist. I za cenu toho, že budete muset vzít do ruky lupu. Byť, jak se dočtete v našem testu párků, ani na údaje uvedené na etiketách není spolehnout. Určité vodítko, především při současném použití zdravého rozumu, ovšem obaly poskytnou. Při luštění etiket vám pomůže i naše nová databáze přídavných látek. O té se dočtete na straně 43.

Václav Beneš

Test Rychlovarné konvice

Rychlost vaření vody a spotřeba elektrické energie nejsou závislé jen na hodnotě elektrického příkonu. Mezi rychlovarnými konvicemi jsou více i méně úsporné přístroje, úspornější konvice přitom nemusí být pomalejší. Problémem některých modelů jsou vysoké teploty povrchových částí.

BRUNN

Horké, chladné a

d dobrá rada

Vítězem testu se stala konvice **Bosch TWK8611** (velmi dobře, 1720 Kč). Jako jediná získala ve všech dílčích zkouškách hodnocení velmi dobře, je rychlá, úsporná, snadno se obsluhuje a je dobře tepelně izolovaná. Mezi dobře hodnocenými konvicemi pak naleznete levnější modely, zejména **Philips HD 4646** (dobře, 680 Kč), **Concept RK 3030** (dobře, 780 Kč) nebo **Russell Hobbs 18540-70** (dobře, 710 Kč). Drobné nedostatky jsou kompenzovány nízkou cenou a tyto konvice lze doporučit především velkým rodinám, které dávají přednost výhodnému poměru cena / výkon.

Na provozu elektrické rychlovarné konvice nelze příliš ušetřit, zdálo by se. Selský rozum napovídá – aby rychle vařila, musí mít velký příkon. Zato je zapnutá jen na krátkou dobu. Veškerá energie jde na provoz topného tělesa skrytého pod ocelovým dnem konvice, s výjimkou nejlevnějších a malých modelů. Vztah mezi rychlostí a spotřebou se zdá být velmi jednoduchý. Ovšem jak ukázal test, tak jednoduché to není a i mezi konvicemi se shodným příkonem lze nalézt poměrně výrazné rozdíly, co do rychlosti i spotřeby. Do spotřeby také promlouvá to, jak je která konvice pohotová, tedy jak rychle se dokáže automaticky vypnout, poté co voda dosáhne bodu varu či určené teploty. Konvice, která vodu zbytečně dlouho „převáří“, je nejen neekonomická, ale také neekologická. Jen pár vteřin zbytečného převaření denně dá dohromady i desítky minut ročně, tedy několik litrů zbytečně převařené vody. Nejlepší konvice vypnou ani ne po vteřině, ty nejhorší potřebují na to, aby si všimly, že voda již vře, téměř půl minuty.

Mezi testovanými nalezneme konvice tišší i hlučnější, modely vybavené účinným a snadno čistitelným filtrem na zachycení vodního kamene, i ty bez něj. Dobrým kritériem ukazujícím na kvalitu konvice je povrchová teplota. Především kovové části na povrchu konvic se někdy nepřiměřeně zahřívají, ztěžují jejich používání a zvyšují riziko popálení či opaření. Nejlepší konvice z testu ale dokážou vodu ohřát doslova „s chladnou hlavou.“ Pokud mají dobře řešenou rukojeť, riziko popálení či opaření je při jejich používání minimalizováno.

Litr za padesátník

Přibližně na tolik vás vyjde ohřátí jednoho litru vody v konvici Bosch, jedné z nejúspornějších mezi testovanými. Na ohřev jednoho litru spotřebuje 110 wattohodin elektrické energie. Proti tomu nejžravější Electrolux na stejné množství potřebuje 133 Wh, za ty zaplatíte asi o patnáct haléřů více. Zdá se vám to jako zanedbatelné částky? Pokud budete denně ohřívát tři litry vody po celý rok, rozdíl už činí několika 165 korun. Za to se dá koupit slušná porce kvalitního čaje. Příčina je v tomto případě zjevná – testovaný Electrolux ohřívá litr vody celých 241 vteřin (včetně 23 vteřin zbytečného převaření), Bosch si vystačil s osmdesáti (a převážel jen tři vteřiny). Argu-

➤ str. 10

Některé konvice jsou kromě běžného vaření vybaveny i dalšími funkcemi, například udržení teploty po uvaření vody. Tou jsou vybaveny modely Zelmer, Tefal a Bosch. Tuto funkci jsme otestovali. Po půl hodině se teplota vody pohybovala poměrně přesně v rozmezí nastavené teploty. Je třeba mít na paměti, že udržování teplé vody představuje další spotřebu elektrické energie. Výhodnější, než udržovat vodu teplou a následně ji dovážet, je uvařit vždy jen takové množství vody, které právě potřebujete.

Stejně jako funkci udržení teploty jsme zkoušeli i možnosti nastavení různých teplot. I v této zkoušce konvice obstály a vodu vždy ohřály na požadovanou teplotu s rozdíly několika málo stupňů.

Téměř hamletovskou otázkou se zdá být ideální teplota pro zalévání kávy. Zejména pro instantní kávu platí, že voda by neměla být bezprostředně vroucí. Zalití vřelou vodou může způsobit hořkou a připálenou chuť nápoje. Tu lze částečně přebít mlékem. Názory na ideální teplotu se různí, ovšem zdá se, že nejlepší rozmezí je mezi 92 a 96 stupni. Na tuto teplotu klesne voda v závislosti na konkrétní konvici za jednu až pět minut po uvaření. To je nepraktické, výhodnější je „vychytat“ si okamžik těsně předtím, než voda přijde do varu, případně použít termostat k nastavení nižší teploty.

Jak testujeme

podrobný postup testu rychlovarných konvic najdete na www.dtest.cz/konvice

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality rychlovarných konvic

vaření vody 50 %
filtr vodního kamene 5 %
hlučnost 10 %
obsluha 20 %
kvalita zpracování 5 %
povrchové teploty 10 %

a rychlé

Test Rychlovarné konvice

rychlovarné konvice

	Bosch TWK8611 ¹⁾	Krups BW 410.837	Kenwood SJM020 ²⁾	Eva Solo Serving	Kenwood kMix SKM030 ³⁾	Philips HD 4646	Tefal KI 410D30 Thermovision
průměrná cena (Kč)	1720	1800	1090	2570	1180	680	2000
hodnocení kvality	velmi dobře 82 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 63 %	dobře 63 %
vaření vody	velmi dobře 83 %	dobře 74 %	dobře 78 %	dobře 76 %	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 71 %
rychlost	++	++	+	++	+	++	+
spotřeba elektrické energie	++	++	++	++	++	++	++
délka převařování	++	++	++	++	++	+	++
minimální množství vody	++	○	++	○	—	○	—
filtr vodního kamene	velmi dobře 85 %	dostatečně 39 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 42 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 89 %	uspokojivě 42 %
hlučnost	uspokojivě 44 %	dobře 65 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 57 %	dostatečně 24 %	dostatečně 33 %	dobře 62 %
obsluha	velmi dobře 89 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 84 %	uspokojivě 55 %	velmi dobře 87 %	dobře 64 %	dobře 63 %
plnění vodou	++	++	++	—	+	○	++
manipulace	++	+	+	+	++	++	—
rukojeť	+	○	++	○	+	—	○
ovládací prvky	++	++	+	++	+	+	++
vodoznak	++	++	+	—	++	+	○
čištění	—	○	○	—	+	○	○
kvalita zpracování	velmi dobře 100 %	dobře 75 %	velmi dobře 100 %	dobře 75 %	velmi dobře 100 %	dostatečně 25 %	uspokojivě 50 %
povrchové teploty	velmi dobře 85 %	dobře 67 %	uspokojivě 50 %	dobře 68 %	dostatečně 24 %	dobře 68 %	uspokojivě 43 %
vybavení							
maximální příkon (W)	2400	2400	2200	2400	2200	2400	2400
hmotnost prázdné konvice (kg)	1,02	0,89	0,84	0,82	1,02	0,7	1,0
maximální objem (l)	1,5	1,5	1,1	1,4	1,3	1,5	1,5

klíč:

++ + ○ — --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ černé provedení TWK 8613

²⁾ barevné provedení SJM 02x

³⁾ barevné provedení SKM 03x

Concept RK 3030	Eta Elle 1597 90000	Russell Hobbs 18540-70	Sencor SWK 7001	Zelmer CK 1004	Graef WK 80	Gorenje K 17 G	Braun WK 300	Electrolux EEWA3100	DeLonghi Icona KBO 2001
780	1810	710	640	1080	2490	1530	1000	710	1970
dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 39 %
dobře 67 %	dobře 63 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 54 %	dobře 71 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 30 %	dobře 67 %
+	+	○	--	++	+	+	○	-	○
++	++	+	++	++	+	+	+	-	++
++	++	++	+	++	○	+	--	--	+
-	-	○	++	-	○	-	○	○	++
dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 75 %	x	uspokojivě 42 %	dobře 71 %	uspokojivě 42 %	dobře 67 %	dobře 71 %	dobře 71 %
uspokojivě 49 %	dobře 64 %	dostatečně 37 %	velmi dobře 97 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 48 %	dobře 69 %	dobře 65 %	uspokojivě 42 %
uspokojivě 55 %	dobře 69 %	dobře 79 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 57 %	dobře 65 %	dobře 61 %	dobře 69 %	dobře 64 %
+	+	○	+	+	○	+	+	++	○
+	○	+	+	○	+	-	○	○	++
○	○	++	-	○	++	○	++	-	+
++	++	+	++	-	+	++	+	++	+
-	+	++	-	○	○	○	○	+	○
-	-	+	○	○	○	○	+	○	○
dobře 75 %	uspokojivě 50 %	dobře 75 %	dobře 75 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 50 %	dobře 75 %	uspokojivě 50 %	dobře 75 %
dobře 61 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 42 %	dobře 69 %	uspokojivě 44 %	dobře 67 %	dobře 75 %	nedostatečně 10 %
2200	2200	2200	1200	2400	2150	2200	2200	2200	2000
0,77	0,94	0,71	1,05	0,92	1,1	0,97	0,88	0,85	1,1
1,7	1,7	1,7	0,7	1,7	1,2	1,8	1,7	1,5	1,7

vítěz testu
 výhodný nákup

mentace o dvě stě wattů nižším příkonem přitom neobstojí. Kenwood kMix má stejně jako Electrolux příkon 2200 W, litr vody ohřeje za 196 vteřin a vystačí si přitom se 110 Wh. Pohled do tabulky také prozradí, že i levná konvice může být úsporná. Ceny odrážejí spíše použité materiály, design a „renomé“ značky než kvalitu. Na obou koncích naleznete jak výrobky za pár stovek, tak konvice v ceně okolo dvou tisíc.

Nevařte vodu zbytečně

Neplatí to jen pro výše zmíněné převážení, tedy nedostatečně pohotové automatické vypínání. Platí to i pro minimální kapacitu konvice. Není třeba nikoho poučovat, že když do konvice nalije jen tolik vody, kolik potřebuje, ušetří čas i peníze. Jenže někteří výrobci vás zjevně nechťejí nechat šetřit. Minimální množství vody, které smíte podle doporučení výrobce ohřívát v některých konvicích, je přes půl litru (tyto konvice mají hodnocení za minimální množství vody dostatečně, tedy mínus). To je přeci jen trochu moc, pokud si chcete zalít pouhý jeden šálek čaje. Nejnižší rysku má konvice Sencor (ta je celkově menší, pouze 0,7 litru), v té můžete ohřívát již 200 mililitrů, Kenwood dovoluje 290, Bosch mini-

málně 300 mililitrů vody. Nutno ovšem poznamenat, že Sencor nedisponuje žádnou zevně viditelnou ryskou, jež by umožňovala kontrolu naplnění. Jedná se o porcelánovou konvici z údajně tradičního čínského porcelánu opatřenou plastovým dnem a podstavcem. Tato kombinace materiálů nepůsobí příliš esteticky ladně. Příliš použitelný vodoznak nemají ani konvice Concept a designový model Eva Solo.

Vařit jen uvnitř

Nejhůře hodnocená konvice DeLonghi Icona si hodnocení dostatečně vysloužila kvůli příliš vysokým povrchovým teplotám. Ne vždy jde neotřelý retrodesign ruku v ruce s praktickým použitím

i

Všechny konvice jsme kromě zkoušek zaměřených na jejich funkci podrobili i zkouškám elektrické a mechanické bezpečnosti podle normy ČSN EN 60335-2-15. Všechny konvice prošly bez potíží, drobné nedostatky jsme zaznamenali jen v podobě neuvedení některých povinných informací v návodu k použití. Celkově však mezi testovanými konvicemi nebyla ani jedna, jejíž provoz by byl z hlediska splnění povinných požadavků na bezpečnost rizikový.

a s bezpečností. Dotýkat se horké konvice na sporáku bez kuchyňské chňapky by asi napadlo málokoho. U rychlovarné konvice je to zcela běžné. DeLonghi nejen vypadá jako klasická konvice na sporák, ale i se tak chová. Dotýkat se víčka vybaveného dráždlem při liti horké vody z konvice nedoporučujeme. Kov v těchto místech se dokáže rozpálit až na 93 stupňů Celsia. Podobných teplot dosahovaly povrchy i druhé konvice s klasickým designem. U tohoto výrobku je nicméně riziko výrazně nižší částečně díky jinému designu a také díky plastovému madlu víčka. Pozor ovšem na kovový plášť konvice, ten izolaci postrádá.

Při hodnocení maximálních přijatelných teplot jsme rozlišovali kovové a plastové materiály. Ty kovové jsou v případě rozpálení rizikovější. Dobrou zprávou je, že rukojeť žádné z konvic se při vaření neohřála na více než 30 stupňů, s výjimkou Morphy Richards se stále „udržitelnou“ teplotou 39 stupňů. Kromě víka konvice jsme měřili i teplotu vnějšího pláště. Ta se nezřídká blížila teplotě vařené vody. Příkladem izolovaná a z hlediska povrchových teplot nejbezpečnější byla konvice Bosch. Nejvyšší teplotu jsme naměřili na jejím plášti, a to 56 stupňů Celsia, což je téměř poloviční teplota oproti konvicím bez izolace. ✕

Test Vídeňské párky

Když si kupujeme párky, zajímá nás především obsah masa. Vodítkem by měly být údaje na etiketě. Náš test vídeňských párků však ukázal, že ne vždy se dá na věrohodnost těchto údajů spolehnout. Šest výrobků z 15 testovaných obsahovalo méně masa, než výrobci uváděli na obalu. Ve čtyřech nejkřiklavějších případech činil rozdíl mezi deklarovaným a skutečným obsahem masa takřka 17 procent v neprospěch spotřebitele.

Vybájené maso na etiketách

Potravinářská vyhláška ukládá, že masný výrobek s názvem vídeňský párky musí obsahovat nejméně 55 % masa a nejvýše 40 % tuku. Maso může být vepřové, hovězí i telecí, ne však strojně oddělené, tedy tzv. separát. Také použití drůbežího separátu je výslovně zakázáno. Vyhláška naproti tomu výrobce nijak neomezuje v tom, aby dle své libosti dávali do vídeňských párek více masa a méně tuku, než je stanoveno, a tak si navzájem konkurovali kvalitou. Laboratorní testy však ukázaly, že výrobci ne vždy hrají fair play jak s námi spotřebiteli, tak mezi sebou navzájem.

Do testů jsme zařadili 15 výrobků s názvem vídeňské párky, z toho jeden bio a jeden s označením pro děti od tří let. Povinné minimum 55 % masa sice splnily všechny testované výrobky – jeden pravda až po započítání tzv. rozšířené nejistoty – ne ve všech ale bylo tolik masa, kolik ho výrobci slibovali na obalech. Údaje na etiketách o množství masa se v šesti případech výrazně neshodovaly s tím, co laboratoř zjistila.

Dodejme, že čtyři výrobky byly nebalené, koupené u pultu, přičemž údaje jsme srovnávali se složením, které jsme si vyžádali od supermarketu. Příjemným zjištěním bylo, že trojice bez údajů od výrobců s přehledem vyhověla vyhlášce a obsahovala spíše nadprůměrný podíl masa. Čtvrtý nebalený (Příbramská uzenina a.s. pro Coop) deklaroval 69,5 % masa, avšak párky ho měly jen 52,28 %. Párky Globus z vlastní výroby obsahovaly jako jediné více tuku, než kolik bylo deklarováno.

Chytli párek za nesprávný konec

Vůbec nejméně masa obsahoval testovaný výrobek Párky vídeňské (Kostelecké uzeniny a. s. pro Tesco Stores ČR). Laboratoř v něm našla 48,71 % masa, etiketa ho však slibovala 65 %. Výrobek, který vyhověl limitu vyhlášky až po započítání rozšířené nejistoty, měl ze všech testovaných páreků nejvíce fosfátových solí, které v uzenině zadržují vodu. Ve složení přiznával sojovou bílkovinu, bramborový škrob a zvýrazňovače chuti.

Největším množstvím masa, rekordními 95 %, se chlubil výrobek Bio Vídeňské párky (Ponnath Řeznictví místní, s.r.o., Sušice), avšak tolik ho bylo jen na papíře. Laboratoř zjistila podstatně méně, a to 78,62 %. I přes tuto velkou nesrovnalost byl zmíněný biopárky třetí nejmasitější ze sledovaných uzenin.

d dobrá rada

Nevěřte příliš deklarovaným údajům na obalech, zejména těm slibujícím mimořádně vysoký obsah masa. Klasická poučka, že obsah masa se pozná podle ceny, se nicméně v testu potvrdila. Levnější párky měly masa méně. V případě páreků se více než kde jinde vyplatí číst složení, případně jej požadovat při nákupu u pultu. Prodejce je povinen sdělit vám jak dodavatele, tak složení páreků.

Celkově nejlépe se umístily Lidi Dulano / Delikatesní vídeňské párky (dobře, 187 Kč/kg). Obsahují hodně masa, jsou bez glutamátů a z hlediska chuti patřily k lepšimu průměru. Mezi dobrými se také ocitly Spar vídeňské párky (dobře, 208 Kč/kg) a Bílbo uzeniny Vídeňské párky pro děti (dobře, 216 Kč/kg). Ty mají sice hodně masa a jsou bez glutamátů, ale obsahují poměrně dost dusitanů a dusičnanů a nejvíce tuku mezi testovanými. To poněkud odporuje jejich označení páreků pro děti od 3 let. Jedny z celkově nejlepších páreků, Ponnath Řeznictví místní Bio Vídeňské párky (dobře, 340 Kč/kg) skončily s hodnocením dostatečné. To si vysloužily značně nadsazeným obsahem masa, jímž se chlubil na obalu.

1

Jak testujeme

podrobný postup testu páreků najdete na www.dtest.cz/parky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality páreků

žádoucí látky 25 %
senzorické hodnocení 40 %
nežádoucí látky 20 %
dodržení deklarace 15 %

Nadsazené údaje uvedl i polský výrobce vídeňských párek značky Pikok (Balcerzak i Spółka sp. z o.o.). Namísto deklarovaných 80 % masa ho párky ve skutečnosti obsahovaly 63,66 %. Rozdíly, i když už ne tak významné, jsme v obsahu masa našli ještě u dalších tří výrobků. Dokonce i párky, v nichž bylo nejvíce masa, ho měly méně, než sliboval jejich výrobce Wolf GmbH z Německa. S naměřenou hodnotou 81,65 % masa a deklarací 85 % to byly Delikatesní vídeňské párky Dulano.

Kuriozní situace nastala při hodnocení vídeňských páreků značky Schneider z Masokombinátu Plzeň, protože z nečitelné etikety se dalo jen obtížně vyluštit, kolik vepřového masa výrobce vlastně deklaroval. S lupou a kontrolou na více baleních jsme se usnesli, že deklarovaný podíl masa je 65 %. V párcích z Plzně laboratoř našla 66,71 % masa.

U některých potravinářských výrobků, které jsme v minulosti testovali, dokázali výrobci sofistikovanými náhražkami základní suroviny obelstít smysly hodnotitelů. Při ochutnávání páreků se na první tři místa v senzoričské části našeho testu dostaly výrobky s nadprůměrným podílem masa.

Tuk v normě, separát neprokázán

Do vídeňských páreků smí podle „masné“ vyhlášky přijít až 40 % tuku. Z tohoto hlediska jsme nenašli žádného hříšníka. Množství zjištěného tuku v testovaných párcích se pohybovalo v rozmezí od 12,51 % do 28,94 %. Za pozornost stojí, že druhé nejmasnější párky výrobce doporučoval jako potravinu pro děti od tří let věku. Šlo o Bílbo uzeniny, Vídeňské párky pro děti (Zedníček a.s., Kunovice), které měly 28,74 % tuku.

Žádný z výrobců nepoužil do páreků rostlinný tuk. Ten sice do vídeňských páreků přijít může, ale spotřebitel o tom musí být informován na etiketě.

Strojně oddělené maso a drůbeží separát, které jsou pro vídeňské párky zakázané, jsme při testech neodhalili. Separát se získává působením tlaku a páry na kosti se zbylým masem po feznickém opracování. Přidává se do levnějších sekaných výrobků.

Laboratoř pátrala po separátu s použitím několika metod. Jednak hledala drůbeží bílkovinu a za druhé pátrala po případných úlomcích kostí. V obou případech s negativním výsledkem. Zjišťovala také obsah vápníku, aby se dopátrala, zda v použité suro-

vině přece jen nejsou stopy rozmělněných kostí. Pět výrobků mělo vápníku více než 200 miligramů na kilogram párků, což znamená, že překročily hranici přirozeného výskytu tohoto prvku v této potravine. Může to být přítomností kostí, ale i vápníku z kořenících přísad.

Nejvíce vápníku, a to 470 miligramů na kilogram výrobku, měly vídeňské párky Schneider s nečitelnou etiketou od Masokombinátu Plzeň. Nejméně ho naopak bylo v Bilbo dětských párcích, které ho obsahovaly 77 miligramů na kilogram výrobku.

Sůl není nad zlato

Párky máme v oblíbenosti pro jejich rychlou přípravu, k příkladům zdravé výživy však nepatří. Jedním z důvodů je sůl. Ta párkům dává typickou chuť, ale zvyšuje krevní tlak a zatěžuje srdce i ledviny. Proto bychom to se solí ve stravě neměli přehánět. Hotové potravinové výrobky ji obsahují nejvíce. Z doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) vyplývá, že soli bychom neměli přijmout více než pět gramů denně.

Kolik soli v párcích je, však z etiket zpravidla nezjistíme, protože údaj o jejím množství je povinný, až když je ji ve výrobku 2,5 % a více. To pro ilustraci je 2,5 gramu kuchyňské soli ve stogramové porci. Takto slané párky jsme v testech neobjevili. Je však třeba říci, že párky v našem testu se svou slaností dost lišily. Nejslanější byly Zimbo. Delikátní vídeňské párky z Německa s 2,27 gramy soli ve sto gramech výrobku. Takže stogramovou porci zmíněných párků bychom už vyčerpali téměř polovinu zdravotnický doporučené denní dávky. Méně přísna než WHO je na sůl Evropská unie, která stanovila přípustné denní množství na šest gramů.

Dětské párky Bilbo měly 1,62 gramu soli ve sto gramech výrobku. Vůbec nejmenší soli bylo v párcích z pultovního prodeje v Globusu (Globus, vlastní výroba), a to 1,59 gramu na sto gramů výrobku.

V USA, kde jsou v tažení proti soli v hotových potravinách nejdále, vysvětlují, proč by děti neměly jíst nadměrně slané potraviny tím, že každý gram soli vyvolá u dětí žízeň, která vede k přijetí 17 gramů cukru ve sladkých nápojích.

1

Dusitaný: pro a proti

Ve všech testovaných výrobcích, včetně biopárek, byl přítomen konzervant dusitan sodný. Na etiketách tuto přídatnou látku můžeme najít i pod označením E 250. I když její použití bylo schváleno i pro biopotraviny, postoj odborníků k ní je nejednoznačný. Výstižně to charakterizuje Nařízení Evropské komise č. 1129/2011, v němž je uveden seznam schválených přídatných potravinářských látek. Text jsme převzali v doslovném znění: „Dusitaný (E 249–250) jsou potřebné ke konzervaci masných výrobků, aby se zabránilo možnému růstu škodlivých bakterií, zejména *Clostridium botulinum*. Použití dusitanů v masě však může vést ke vzniku nitrosaminů, které jsou karcinogenními látkami. Současné povolení dusitanů jako potravinářských přídatných látek vyvažuje oba tyto účinky.“ Limity pro používání dusitanů a dusičnanů jsou stanoveny pouze pro dávkování ve výrobě, nikoliv pro rezidua ve finálních výrobcích.

Škrob s masovou příchutí

Na obalu několika výrobků bylo nápadným písmem zdůrazněno, že neobsahují glutamát. A tak jsme se rozhodli jejich tvrzení ověřit. Pravdou je, že potravinová puristé pohlížejí na glutamát v jídle tak trochu s nelibostí.

Glutamát, také nazývané glutamán, jsou soli kyseliny glutamové a mají tu vlastnost, že přidávají jídlu masovou chuť, i když v něm maso vůbec nemusí být. Domovem ochucovačů je Japonsko, kde si ho vyráběli z mořských řas a používali jako náhražku do bujónu, protože jim vira zapovídala jíst hovězí maso. Když v Japonsku objevili chemickou podstatu sloučeniny, začaly se glutamany vyrábět synteticky. Látka byla později spojována s tzv. syndromem čínských restaurací, projevujícím se bolením hlavy a dušností. Vědecké studie však souvislost neprokázaly a glutamany tak stále patří mezi schválené přídatné látky do potravin v celé Evropské unii. V potravinách pomáhají zakrýt mdlou chuť škrobu a sóji.

V našich testech laboratoř objevila glutamany v šesti výrobcích, a to právě v těch, kde byl ve složení deklarován bramborový škrob nebo sója, případně obojí. Ke cti výrobců nutno dodat, že se

➤ str. 14

Test Videňské párky

videňské párky							
	Lidl Dulano / Delikatesní videňské párky	Spar Videňské párky	Bilbo uzeniny Videňské párky pro děti	Kaufland Best Farm / Videňské párky extra	Krásno Videňské párky Premium	Billa Videňské párky / pultový prodej	U Dolejších Videňské párky / pultový prodej
cena za 1 kg (Kč)	187	208	216	139	175	159	137
cena za 1 kg masa (Kč)	229	276	304	197	222	244	197
hodnocení kvality	dobře 69 %	dobře 63 %	dobře 60 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 50 %
žádoucí látky	velmi dobře 85 %	dobře 74 %	dobře 61 %	dobře 64 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 57 %
maso	++	+	+	+	+	○	○
bílkoviny	++	++	+	+	++	+	○
senzorické hodnocení	uspokojivě 56 %	dobře 62 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	dostatečně 34 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 46 %
vzhled	+	+	○	+	○	○	○
vůně	○	+	+	○	—	○	○
chuť	○	+	○	○	—	—	—
konzistence	+	+	○	○	○	○	○
skus	○	+	○	○	○	○	+
střívko	+	+	+	○	○	○	○
nežádoucí látky	dobře 66 %	dostatečně 37 %	dobře 63 %	dostatečně 34 %	dostatečně 33 %	dobře 65 %	dostatečně 33 %
tuk	+	++	○	○	++	+	○
soja	++	++	++	++	++	++	++
glutamany	++	—	++	—	—	++	—
fosfáty	○	+	○	+	+	○	○
vápník	○	○	+	—	—	+	+
dušičnany a dusitany	○	○	—	+	○	—	—
kuchyňská sůl	○	○	○	○	○	—	○
dodržení deklarovaných údajů	dobře 79 %	velmi dobře 82 %	dobře 71 %	velmi dobře 94 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 84 %	dobře 72 %
obsah masa	○	○	+	++	++	+	○
obsah tuku	++	++	++	++	++	++	++
obsah soli	++	++	x	x	++	++	x
deklarovaný obsah masa (%) ¹⁾	85	77	70	60	55	65	75
změřený obsah masa (%) ²⁾	82	76	71	70	79	65	70
deklarovaný obsah tuku (% max.)	29	40	32	40	40	35	35
změřený obsah tuku (%)	24	19	29	28	20	20	26
výrobce / dodavatel	Wolf GmbH, Německo	Steinhauser, s.r.o., Třanov	Zedníček a.s., Kunovice	Beskydské uzeniny, a.s., Frýdek-Místek	MP Krásno, a.s., Valašské Meziříčí	Kostecké uzeniny a.s., Kostelec	Řeznictví a uzenářství U DOLEJŠÍCH, s.r.o., Davle
datum spotřeby ³⁾	25.02.2013	18.02.2013	25.02.2013	02.03.13	24.02.13	13.2.2013	13.2.2013

klíč:
 ++ + ○ — --
 velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:
 velmi dobře 100–80 %
 dobře 79–60 %
 uspokojivě 59–40 %
 dostatečně 39–20 %
 nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:
 ✓ ano x ne
 Některá hodnocení mohou být limitována.
 Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
¹⁾ V případě párků z pultového prodeje byla deklarace ověřována přímo u daného řetězce.
²⁾ Odchylna měření u výsledků do 50 % masa je 15%, nad 50 % je 10%.

Albert Quality / / Videňské párky	Schneider Videňské párky	Ponnath Rezníční mistři Blo Videňské párky	Zimbo Delikátní videňské párky	Globus Videňské párky / / pultový prodej	Tesco Párky Videňské	Lidl Pikok / / Videňské párky	Coop Videňské párky / / pultový prodej
140	125	340	150	129	142	150	169
187	218	432	193	179	292	235	323
uspokojivě 47 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 37 %	dostatečně 35 %	dostatečně 28 %	nedostatečně 15 %	nedostatečně 14 %	nedostatečně 6 %
uspokojivě 59 %	dobře 62 %	dobře 76 %	dobře 75 %	dobře 63 %	dostatečně 23 %	uspokojivě 52 %	dostatečně 23 %
○	○	+	+	+	—	○	—
++	++	+	+	+	○	+	—
dostatečně 36 %	dostatečně 39 %	dobře 62 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 24 %	dostatečně 37 %
+	○	+	○	○	+	—	○
○	○	+	+	○	○	—	○
—	—	+	—	—	—	—	—
○	—	+	+	—	○	—	—
—	—	+	○	—	○	—	—
○	—	+	○	○	○	○	—
dostatečně 23 %	dostatečně 23 %	dobře 69 %	dobře 66 %	dobře 65 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 57 %	dostatečně 29 %
++	++	○	+	○	++	+	+
++	++	++	++	++	—	—	++
—	—	++	++	++	++	++	—
○	○	++	+	+	—	++	○
—	—	○	—	○	○	○	—
○	○	○	+	○	○	—	—
—	—	○	—	○	—	○	○
velmi dobře 82 %	velmi dobře 86 %	nedostatečně 0 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 17 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %
○	+	—	○	+	—	—	—
++	++	+	+	—	++	++	++
++	++	x	—	++	++	x	++
65	65	95	80	70	65	80	69,5
64	67	79	78	72	49	64	52
30	30	27	25	24	36	30	30
18	13	27	25	29	15	23	20
Maso- kombinát Plzeň s.r.o., Plzeň	Maso- kombinát Plzeň s.r.o., Plzeň	Ponnath Rezníční mistři, s.r.o., Sušice	Zimbo Czechia s.r.o., Praha 7	Globus ČR	Kostecké uzeniny a.s., Kostelec	Balcerzak I Spółka sp. Z o.o., Polsko	Příbramská uzenina a.s., Příbram
20.02.13	27.02.2013	26.02.2013	27.02.13	13.2.2013	28.02.2013	18.02.2013	13.2.2013

²¹ V případě výrobků zakoupených v pultovém prodeji je uvedeno datum nákupu.

⬆ vítěz testu
⊖ výhodný nákup

Opsali jsme ze složení vídeňských párků

(Přidatné látky a jejich funkce)

E 120 – košenila; barvivo

E 160 c – paprikový extrakt (kapsanthin, kapsorubin); barvivo

E 250 – dusitan sodný; konzervant, stabilizátor barviva

E 262 – octany sodné; konzervant, regulátor kyselosti, sekvestrant

E 270 – kyselina mléčná; regulátor kyselosti

E 300 – kyselina askorbová; antioxidant

E 301 – askorban sodný; antioxidant

E 315 – kyselina erythorbová (kyselina isoaskorbová); antioxidant

E 316 – erythorban sodný; antioxidant

E 330 – kyselina citronová; regulátor kyselosti, antioxidant, sekvestrant

E 331 – citronan (citrát) sodný, regulátor kyselosti, emulgátor, stabilizátor, sekvestrant

E 334 – kyselina vinná (L (+)); regulátor kyselosti, antioxidant, sekvestrant

E 412 – guma guar; zahušňovač, stabilizátor

E 450 – difosforečnany; emulgátor, stabilizátor, regulátor kyselosti, kypřicí látka, sekvestrant, zvlhčující látka

E 451 – trifosforečnany; sekvestrant, regulátor kyselosti, zahušňovač

E 452 – polyfosforečnany; emulgátor, stabilizátor, regulátor kyselosti, kypřicí látka, sekvestrant, zvlhčující látka

E 500 – uhličitany sodné; regulátor kyselosti, zahušňovač, protispěšková látka

E 621 – glutaman sodný; látka zvýrazňující chuť a vůni

E 635 – 5'-ribonukleotidy sodné; látka zvýrazňující chuť a vůni

Poznámka: Seznam obsahuje všechny přidatné látky, které jsme opsali z etiket testovaných vídeňských párků. Výrobci uvádějí buď číselný kód, nebo chemický název přidatné látky, což jim legislativa umožňuje. Na první místo jsme dali názvy, pod kterými ečka schválila Evropská komise, v závorce je název užitý výrobcem nebo další možné synonymum pro tuto látku. Některé přidatné látky mohou v potravině plnit více funkcí, my uvádíme všechny, které jsou pro danou přidatnou látku schváleny.

k použití glutamanů otevřeně přihlásili na etiketě buď slovně nebo kódy E 621 (glutaman sodný) a E 623 (glutaman vápenatý).

Přítomnost glutamanů laboratoř objevila také ve vídeňských párkách z Řeznictví a uzenářství U Dolejších. Jde o vyhlášenou rodinnou firmu z Davle u Prahy, která provozuje i vlastní prodejnu svých uzenin.

V osmi zbylých výrobcích glutamany nebyly zjištěny, včetně těch, kde se jejich nepřítomnost výslovně zdůrazňovala na obalu, například v párkách Bilbo pro děti.

Někteří citlivější jedinci uvádějí, že jim potraviny s glutamany po konzumaci zanechávají pachut v ústech. V senzorickém testu hodnotitelům nejvíce chutnaly párky s glutamany sodnými. Pravdou je, že hodnocení probíhá na slepo, zkoumané vzorky jsou anonymní, bez etiket.

Vítěz byl šťavnatý a křehký

Když si doma ohříváme párky, neměli bychom je dávat do kastrálku s horkou vodou ani do mikrovlnky. Nejlepší tepelná příprava párků je ohřátí v páře na paňáčku. Nejinak postupovali naši hodnotitelé.

Vítězem senzorického testu se staly

www.dtest.cz/parky

Kompletní deklarované složení všech testovaných párků naleznete na www.dtest.cz/parky. U každé přidatné látky můžete využít proklik na její detailní popis a hodnocení v naší nové spuštěné databázi eček.

videňské párky ze Sparu (výrobce Steinhauser, s.r.o., Tišnov). Měly příjemnou vůni, vyrovnanou příjemnou chuť, pružnou a soudržnou konzistenci. Párky byly dostatečně šťavnaté a křehké, střívkem nebylo tuhé. V nákreji byl párek masově růžový, jemně vypracovaný s ojedinělou drobnou pórovitostí.

Naproti tomu vídeňské párky Píkok od polského výrobce, které skončily na posledním místě, měly vůni i chuť nakyslou, mdlou, konzistenci mazlavou až blátivou, méně soudržnou. Párek byl nedostatečně šťavnatý a křehký s tuhým střívkem. Povrch párku byl bledý, v nákreji slabě růžový až na-

šedlý. Byl jemně vypracovaný, s drobnými póry a kolagenními zrny.

Jaké závady ve výrobcích hodnotitelé ještě našli? Nejčastějšími nedostatky byly nevýrazná vůně a mdlá nebo naopak nakyslá až štiplavá chuť, v některých případech dokonce se slabou cizí „chemickou“ pachutí. Tuhé nebo tužší střívků mělo 12 z 15 hodnocených vzorků.

Ověř střívka a hovězí kůže

Některé výrobci na obalu deklarovali použití přírodního střívka, v testu se však jeho přednost ne vždy prokázala. Byl to případ již zmíněných polských párků Pikok, jejichž výrobce na etiketě opakovaně deklaroval použití přírodního jemného střeiva, avšak hodnotitelé ho v testu shledali jako tuhé. Biopárky Ponnath výslovně deklarovaly ovčí střívků, to však bylo v testu senzoriky označeno za tužší. Nicméně zmíněné párky skončily v senzorických testech na druhém místě. Skopové střívků deklarovaly i párky Dulano z Německa, v tomto případě bylo hodnotitelé označeno za křehké a přijatelné a výrobek skončil na třetím místě.

I když gurmáni nedají na tradiční ovčí střívků dopustit, je dobré vědět, že přírodního původu jsou i střívků z tzv. cutisinu, protože se vyrábějí z hovězí kůže. Je ale pravdou, že se vyrábějí různě silná, a tak se liší jemností i cenou. Nejvyšší kvalita cutisinová střívků se dají po naplnění masovou směsí vytvarovat do obloučků, takže párky v nich vypadají k nerozeznání od těch, které jsou ve střívkách skopových.

Párky v nejedlých střívkách, která před konzumací nutno oloupat, jsme netestovali. I nejedlá střívků musí být zdravotně nezávadná. Vyrábějí se buď z celulózy (celofánu) což je také materiál přírodního původu – pochází z dřeva, anebo z chemického vlákna polyamid. ✕

Fejeton Lamentace nad párkem

Já vám něco řeknu, pane vrchní: Vy mi tady strkáte pod nos párek s tím, že je to pravé vídeňské, to si pochutnám, já si milej zlatej na párku nepochutnal od války, a to se vyráběly z náhražkových surovin, ovšem pozor, živočišného původu, takže žádné škrob, sója, rojžová vláknina a tohleto, jako dneska. Za první republiky – to hejvaly párky, jenže to si zase nemůžu pamatovat, že jo. Vy taky ne, to máte recht, ale tak mi aspoň řekněte, co je na tom párku vídeňského, že by teda kvůli tomu měl být lepší než jiný střeivo nacpaný chemikáliemi. Nevíte, co, bodej byste věděli, poněvadž nic takového neexistuje. Když to byla specialita s nějakým extra složením, tak už by si to dávno Rakušáci nechali patentovat od Evropské unie a u nás by si to nikdo nedovolil napsat na igelitové pytlík s drůbežím separátem, vepřovou kůží a deseti ččkama. On ten váš vídeňský párek nemá na nic takového nárok, na rozdíl třeba od těch našich slavných štramberských uší, který můžou doložit, že se pořád podobají boltočům, co rozběsnění vlastenci uřezali Turkům pod tou trůbou někdy ve čtrnáctém století. Akorát, že jsme ho teda propašovali z Vídně do Čech jako pomstu za Bílou Horu, Habsburky a Bachův absolutismus zhruba před dvěma sty lety a na trůb nějaký čas všem párkům říkali vídeňský a měli přitom krásnej pocit, když jsme se do nich zakousli a vony křuply,

že se zakusujem do hrdla nenáviděný monarchie. Jo mimochodem, tenhle exponát, co jste mi přines, nekřupne, to se s váma vsadím. Jasně, jsou nějaký normy, jako že ve vídeňských párkách nesmějí být rozemletý drůbeží zobáky a tyhle ty věci, jenomže na takový prkotiny se dneska masnej průmysl, vzorně spolupracující s chemickými laboratorijama s cílem uspokojit náročného zákazníka, neohlíží. Abych byl spravedlivější, já si tuhle koupil vídeňský párky vyrobený v Rakousku, hříšný peníze jsem za ně dal, a byl to ten samej hnus jako tohleto, co mám na talíři, a to jsem do toho ještě ani nekous. Možná dokonce horší, takhle to dneska dopadá, milej pane. Přitom já bych se po párkách utlouk a kdyžby se daly jíst, tak bych byl fakt utlučenější, jenže ony se nedají, a je úplně buřt, jestli je na nich napsáno, že jsou vídeňský, frankfurtský, spíšský, javofický, se sejrem nebo bez sejra a od řeznických mistrů. To vám garantuju a můžete mě klidně žalovat u evropského soudu pro lidská práva. Že vám za to nestojím, no jo, vy mně taky ne. A ten páreček si zase odnese, dyk je to ke všemu ještě studený jako psí noha.

Zdeněk Rosenbaum

Test

Ochrana počítače

Antivirový program a firewall jsou základem zabezpečení každého počítače s operačním systémem Windows. Vystačíte si se softwarem, který je zdarma, nebo je lepší sáhnout po některém z placených produktů? Dvě věci jsou jisté: jakýkoliv antivir je lepší než žádný a ani ta nejspolehlivější ochrana není dokonalá.

Stoprocentní ochrana nezaru

d dobrá rada

Nejllepší celkové hodnocení získává a nejúčinnější ochranu před škodlivým softwarem nabízí balíček **G Data Internet Security 2013** (dobře, 1050 Kč). Úspěšně si vedly i programy **Eset Smart Security 5** (dobře, 1430 Kč), **F-Secure Internet Security 2013** (dobře, 1250 Kč) či **Kaspersky Internet Security 2013** (dobře, 990 Kč). Čistě z hlediska ochrany před škodlivým softwarem se dobře umístily také Bitdefender Internet Security 2013 (uspokojivě, 1250 Kč) a Avast! Internet Security 7 (uspokojivě, 1190 Kč). Ze zdarma dostupných řešení nejlépe dopadl Avast! Free Antivirus v kombinaci s firewallem Windows 7 (uspokojivě). Hodnocení bylo stejné jako u jeho placená verze. V testu propadl antivir Microsoft Security Essentials (uspokojivě, zdarma) s pouze dostatečnou známkou za ochranu. Bezpečnostní balíčky obsahují kromě antiviru rovněž další komponenty, např. rodičovskou kontrolu a firewall. Mnohdy však nemají valnou přidanou hodnotu nebo k nim existují volně dostupné alternativy. Výrobci nabízejí i samostatné antivirové programy, leckdy za znatelně nižší ceny. Před koupí si stáhněte zkušební verzi produktu, kterou můžete používat několik týdnů zdarma.

Za většinou zákeřného softwaru neboli malwaru dnes stojí zločinci, jejichž hlavní motivací je zisk. Škodlivé programy v tichosti odcizí údaje na klávesnici, slídí po cenných souborech, přihlašovacích údajích nebo číslech platebních karet. Jiné „jen“ zneužívají napadených počítačů k šíření spamu a útokům na další cíle. Takzvaný ransomware zas z uživatelů mámi peníze tím způsobem, že uzamkne počítač a zobrazí zprávu například s logem policie. Oznamí, že byl v počítači odhalen nelegální obsah a aktivuje webkameru, což má vzhudit dojem, že jste sledováni. Nabízí jediné řešení: zaplatit „pokutu“ převodem na uvedený účet. I kdyby většina uživatelů v sítích počítačových zločinců neuvázla, i pouhý zlomek úspěšných případů jim zajistí slušný výdělek.

Do počítače vnikne infekce poměrně snadno. Nejčastěji přichází z internetu: v e-mailech, při brouzdání po webu, ve staženém infikovaném souboru a v neposlední řadě přes nezabezpečené veřejné sítě. Podceňovat nelze ani výměnná média (např. externí disky), právě přes ně se šířil slavný červ Stuxnet. Nebezpečí se zkrátka týká prakticky každého počítače s operačním systémem Windows (na rozdíl od Mac OS X a Linuxu). Nechránit jej alespoň zdarma dostupným antivirem je tedy značný hazard.

Pátráme po známém pachateli

Základní funkcí antivirů je schopnost odhalovat známé škodlivé programy. Abychom získali představu, jak dobře tento úkol plní, shromáždili jsme vzorek 12 964 virů, červů, trojských koní, spywaru a dalších druhů zákeřného softwaru. Nakažené počítače jsme prohledali antivirovými skenery a vyhodnotili podíl detekovaných hrozeb. Jak vidno při pohledu do tabulky, žádnému antiviru se nepodařilo úspěšně odhalit všechny.

Nejllepší výsledky předvedly G Data a Avira, které se vypořádaly s 97 %, respektive 96 % škůdců. Úspěšnosti 97 % dosáhl také Trend Micro, ovšem jen když byl počítač online. Bez přístupu k internetu klesl podíl jím nalezených škodlivých programů na pouhých 35 %. Trend Micro totiž využívá virovou databázi umístěnou na vzdálených serverech (v tzv. cloudu). Do stejné škatulky patří také Bullguard, McAfee, Norton a Panda. Ačkoliv i u nich úspěšnost detekce bez internetového připojení významněji

Windows versus jiné systémy

Windows jsou zdaleka nejpopulárnějším operačním systémem a většina škodlivých programů tak logicky cílí právě ně. Každý uživatel počítače s Windows by proto měl mít nainstalovaný alespoň některý ze zdarma dostupných antivirů. Kromě Windows však existují i jiné operační systémy, jejichž výhodou z hlediska bezpečnosti je právě mnohem menší rozšířenost. Tvůrci škodlivých programů jim totiž nevěnují příliš velkou pozornost.

Jednou z alternativ je Mac OS X pro počítače společnosti Apple. Ačkoliv se někdy říká, že pro Mac OS X žádné viry nejsou, není to tak úplně pravda. Nicméně škodlivých programů, které by jej mohly napadnout, je v oběhu poměrně malé množství. Přestože antivir vyloženě nutný není, jistá obezřetnost je na místě. Téměř nulové nebezpečí pak hrozí uživatelům některé z inkarnací operačního systému Linux.

Jinou kapitolou jsou chytré telefony a tablety. Jejich prudce rostoucí popularita samozřejmě přitahuje pozornost tvůrců škodlivých programů. Ale riziko je stále nižší než u počítačů s Windows a souvisí převážně se škodlivými aplikacemi pro operační systém Android. Pečlivě proto sledujte, jaké aplikace instalujete a jaká přístupová práva aplikace požadují. Na bezpečnostní software pro zařízení s Androidem se blíže podíváme v chystaném testu, který plánujeme publikovat v některém z budoucích vydání.

klesá, propad není zdaleka tak dramatický. I tak se může jednat o problém ve chvíli, kdy do odpojeného počítače zasunete nakažený externí disk.

Jak testujeme

podrobný postup testu bezpečnostních balíčků a antivirů zdarma najdete na www.dtest.cz/antiviry

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality bezpečnostních balíčků a antivirů zdarma

ochrana před škodlivým softwarem 50 %
funkce firewallu 15 %
obsluha 20 %
zátížení počítače 15 %

čena

Vždy o krok pozadu

Nové škodlivé programy vznikají neustále, zajímalo nás tedy, jak rychle antiviry doplňují své databáze o nové virové definice. V průběhu pěti týdnů jsme proto denně aktuální stav databází jednotlivých produktů zaznamenávali a vybrali 15 reprezentativních škodlivých programů, které během té doby vznikly. Následně jsme zjišťovali, za jak dlouho od prvního zaznamenaného výskytu antiviry hrozby rozpoznaly.

Nejlépe si vedly Eset a G Data, které dokázaly identifikovat nové viry v průměru ještě v den jejich objevení. Průměrná reakční doba většiny ostatních produktů se pohybovala od jednoho do tří dnů. Výsledné hodnocení si mohly vylepšit, když vir odhalily ještě před jeho zařazením do databáze (tedy než se o jeho existenci „dozvěděly“), pomocí tzv. heuristické analýzy, respektive na základě podezřelého chování programu.

Na posledním místě v této zkoušce skončil Trend Micro. Ve své databázi v počítači neměl ani tři týdny po objevení 9 z 15 sledovaných škůdců. Zkoušku však bylo nezbytné provádět offline, tudíž byly antiviry, které v různé míře využívají online databázi, znevýhodněny. Stejně jako v případě odhalování známých hrozeb i tady platí, že svého plného potenciálu dosahují, jen když je počítač připojen k internetu. To ale posuzujeme kriticky – dobrý antivir má spolehlivě fungovat za všech okolností.

Webový štít

Odhalení škodlivého softwaru v počítači je jedna věc, antivir by však měl umět zastavit infekci už při jejím vstupu z internetu. Nebezpečný soubor můžete stáhnout nejen vlastním přičiněním, někdy stačí pouhé navštívení infikované webové stránky. Škodlivý kód může zneužít skulin v prohlížeči a jeho zásuvných modulech (Adobe Flash Player, Java, QuickTime apod.) a infikovaný soubor stáhnout automaticky, bez vašeho vědomí (tzv. drive-by download).

Navštívili jsme tedy 75 webových adres obsahujících škodlivé soubory a kódy a hodnotili, zda, jak a kdy programy zakročily. Ideální je, pokud stránku zablokují ještě před jejím zobrazením, nebo soubor zneškodní během stahování, ještě než může být spuštěn. Detekce a zneškodnění při spuštění jsou stále lepší, než pouze neúplné zneškodnění nebo jen vágní hlá-

šení bez jasného doporučení, co má uživatel dělat. Ve většině případů byly výsledky testu dobré až velmi dobré. O něco méně spolehlivou ochranu před vniknutím infekce předvedlo jen několik zdarma dostupných produktů: Avira, Zone Alarm a Microsoft.

Blokování nebezpečných adres

Abychom měli lepší představu o tom, nakolik se antiviry při snaze zabránit vstupu infekce spoléhají na seznamy nebezpečných adres, provedli jsme ještě další test. Jeho cíl byl prostý: zjistit, kolik z tisícovky stránek bude zablokováno ještě před načtením v internetovém prohlížeči. Lze si tak udělat obrázek i schopnosti zamezit phishingu, tedy zabránit přístupu na webové stránky vydávající se za oficiální bankovní, platební či jiné přihlašovací portály, k jejichž navštívení obvykle vyzývají podvodné e-maily. Zločinci mohou tímto způsobem získat přihlašovací jména a hesla nepozorných uživatelů a následně jich zneužít. Na phishingové stránky vedlo 498 z použitých adres, zbylé buď přímo ke škodlivým programům (467) nebo drive-by download stránkám (35).

Rozdíl oproti výše zmíněnému webovému testu je ten, že pokud adresa

nebyla zablokována, považovali jsme pokus za neúspěšný a nebrali v potaz další případné reakce antivirů. U adres se škodlivými programy a drive-by download stránek je některá z akcí označených v předchozím oddíle pravděpodobná. Ovšem v případě načtení phishingové stránky již uživateli ve vyplnění citlivých údajů většinou nic nezabránil. I vzhledem k mnohdy tristnímu počtu zablokovaných phishingových adres je zřejmé, že nejdůležitější obranou zůstává osvěta a obezřetnost.

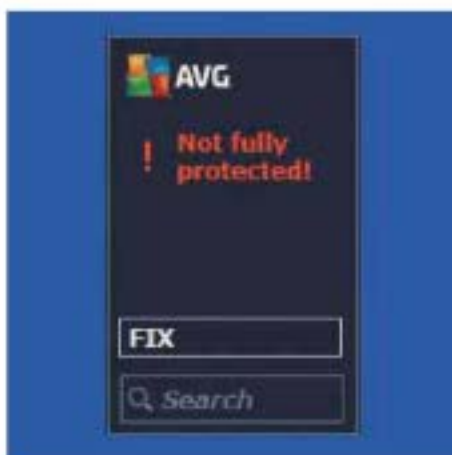
USB test

Zjišťovali jsme také, jak se antiviry zachovají, když se do počítače pokusíme zkopírovat 50 dosud neidentifikovaných škodlivých programů a následně je spustíme. Představte si kupříkladu situaci, že máte počítač, který není nějakou dobu připojen k internetu a třebaže mezitím k identifikaci příslušných hrozeb došlo, databáze virových definic nemohla být aktualizována a produkt o nich neví. Jinými slovy se jedná o test heuristiky, respektive schopnosti odhalit hrozby na základě typických příznaků či podezřelého chování. Tyto metody obecně nejsou tak spolehlivé a většina antivirů významnější část škůdců nedetekovala ani během kopírování, ani po jejich spuštění. Relativně dobrých výsledků dosáhl pouze G Data.

Funkce firewallu

Bezpečnostní balíčky nabízejí kromě antiviru také další komponenty, například rodičovskou kontrolu a zejména firewall čili bezpečnostní bránu. Firewall monitoruje komunikaci počítače s internetem či další sítí a určuje pravidla této komunikace. Windows mají firewall zabudovaný a je zajímavé, že není o moc horší, než mnohé firewally placených bezpečnostních balíčků. V některých případech je dokonce lepší.

Firewall by mimo jiné neměl dát útočníkům žádnou příležitost vniknout do počítače, například v nechráněné veřejné wi-fi síti. V tom většina z nich obstála na jedničku. Pozor by měl dávat rovněž v případě, kdy probíhá komunikace směrem ven. Řekněme, že škodlivý program v počítači vyčmúchal nějaká citlivá data a pokusí se je odeslat. To by nemělo projít bez povšimnutí. V tomto ohledu však testované firewally zklamaly. AVG, Bitdefender, Norton, McAfee, Zone Alarm a Windows Firewall nedetekovaly ani jediný z našich pokusů o odeslání dat o platební kartě. Ostatním se podařilo odhalit alespoň některé. Tyto výsledky jsou podivuhodné zejména u balíčků, které nabízejí možnost data o platební kartě chránit. ✖

1

Otravné doplňky

Některé produkty (AVG, Avira, Norton, ZoneAlarm) instalují ve výchozím nastavení nástrojové panely do webových prohlížečů, případně mění výchozí vyhledávač a někdy i domovskou stránku. Tyto pro mnohé uživatele otravné a nevyžádané změny mají jistě kuriózní souvislosti. Zatímco doplňky AVG a Zone Alarm využívají služeb Googlu, Avirou instalovaný Nástrojový panel i nově nastavený vyhledávač používají služby společnosti Ask.com. Ta má kontroverzní pověst, mimo jiné proto, že se snaží své panely a sporné vyhledávání zálučně propašovat do prohlížečů při instalaci řady volně dostupných programů (např. široce používaného modulu Java). Zajímavá je však zvlášť skutečnost, že nástrojový panel Ask byl jednu dobu samotnou Avirou označen jako potenciální adware/spyware. Také Norton instaluje vlastní nástrojový panel využívající Ask.com, ale na vyhledávač ani domovskou stránku nesahá. Pokud se chcete výše zmíněnému vyhnout, dávejte po spuštění instalace pozor a odstraňte zaškrtnutí příslušných kolonek.

AVG, Bitdefender a Kaspersky mají moderní mini aplikace (tzv. gadgety), které zůstanou na ploše počítače i po zavření hlavního okna.

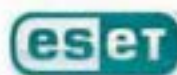
Programy by měly varovat, pokud není ochrana plně aktivní (část nástrojů ochrany je pozastavena, databáze virových definic zastaralá). Většina produktů tak nečiní dostatečně explicitně. Při hodnocení hlavního uživatelského rozhraní jsme za to strhávali body.

Mini aplikace sice mohou na takové problémy viditelněji upozorňovat, dají se však snadno vypnout.

+

Bezpečnostní rady

- Neotevírejte přílohy a odkazy v nevyžádané poště a obezřetně přistupujte i ke zprávám od známých. To se týká i sociálních sítí.
- Dávejte pozor, na co klikáte a co stahujete. Buďte kritičtí. Programy stahujte z důvěryhodných zdrojů.
- Pravidelně aktualizujte operační systém, bezpečnostní software a další programy, zejména pokud přistupují k internetu. Ideální jsou automatické aktualizace.
- Kontrolujte externí disky a paměťové karty, například po jejich použití v kopírovacím centru či veřejné tiskárně. Nebo si pořiďte flash disk se zámekem.
- Zabezpečte Windows heslem. Obecně nepoužívejte hesla, která lze snadno uhodnout. Výchozí hesla měňte na vlastní.
- Nepřistupujte k internetovému bankovníctví a platebním portálům v kavárnách, veřejných bezdrátových sítích a na cizích počítačích. Dodržujte bezpečnostní pokyny vaší banky. Nezabezpečené bezdrátové sítě mohou být „odposlouchávány“ a kdokoliv může získat přístup k datům v počítači.
- Používejte jiný operační systém než Windows.

bezpečnostní balíčky

	G Data Internet- Security 2013	Eset Smart Security 5 ¹⁾	F-Secure Internet Security 2013	Kaspersky Internet Security 2013	Avira Internet Security 2013	Avast! Internet Security 7 ²⁾
cena roční licence pro jedno PC (Kč)	1050	1430	1250	990	1000	1190
hodnocení kvality	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 62 %	uspokojivě 57 %
ochrana před škodlivým softwarem	dobře 76 %	dobře 64 %	dobře 67 %	dobře 70 %	uspokojivě 59 %	dobře 61 %
antivirový skener: offline (nalezených virů, %)	+ 97	o 94	o 93	- 89	+ 96	o 92
antivirový skener: online (nalezených virů, %)	+ 97	o 94	o 94	- 89	+ 96	o 92
detekce nových virů	++	+	+	+	o	+
webový štít / USB test	++ / +	++ / -	++ / o	++ / o	+ / -	++ / o
blokování stránek s malwarem (%)	o 73	+ 83	+ 84	o 74	o 71	o 71
blokování drive-by download stránek (%)	+ 86	- 68	+ 82	++ 97	- 63	+ 82
blokování phishingových stránek (%)	-- 5	-- 8	-- 24	o 76	-- 14	-- 41
falešné pozitivní detekce	++	++	++	++	+	++
výchozí nastavení a reakce při nalezení viru	+	o	+	++	++	-
základní funkce firewallu	uspokojivě 51 %	uspokojivě 57 %	dobře 64 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 43 %
možnosti firewallu	++	++	++	++	++	++
ochrana před útoky / únikem dat	-- / o	++ / o	++ / o	-- / o	- / o	++ / -
obsluha	dobře 64 %	dobře 73 %	uspokojivě 58 %	dobře 72 %	dobře 78 %	dobře 63 %
instalace	+	+	+	+	o	++
aktualizace a změny instalace	++	+	+	++	++	+
odebrání programu	+	++	-	++	o	+
hlavní uživatelské rozhraní	o	++	o	+	++	o
antivirus	+	+	+	+	++	+
firewall	o	++	o	+	++	o
nápověda	o	+	o	+	o	+
zatížení počítače	uspokojivě 53 %	dobře 68 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 50 %
funkce						
ochrana před malwarem / spywarem	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
ochrana před spammem / phishingem	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
kontrola e-mailů	✓	✓	✓	✓	✓	✓
funkce firewallu	✓	✓	✓	✓	✓	✓
virtualizace internetového prohlížeče	x	x	x	✓	x	✓
rodičovská kontrola	✓	✓	✓	✓	✓	x
záchranný disk: vytvoření v programu / ke stažení z internetu	✓ / x	✓ / x	x / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x

klíč:

++ + o - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ Vzhledem k délce testování nemohla být v testu zahrnuta nejnovější verze.

²⁾ Cena za licenci pro 3 PC; licence pro 1 PC není v nabídce.

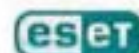
G Data Internet Security 2013

cena: 1050 Kč

dobře (67 %)

➕ nejlepší ochrana před škodlivým softwarem; dobré a logické menu, vše snadno dostupné z hlavního okna; dobrá hlášení při nalezení virů s možností manuální správy infikovaných souborů

➖ jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; nápovědu nelze použít bez připojení k internetu; operační paměť zabraná rezidentním programem (270 MB); výchozí akcí při nalezení infekce je „dezinfekce“, řada souborů však měla po ošetření nulovou velikost – proč je rovnou nevymazat?; není v češtině

Eset Smart Security 5

cena: 1430 Kč

dobře (65 %)

➕ dobrá ochrana před škodlivým softwarem; druhá nejlepší funkce firewallu; čisté a snadno použitelné menu; příliš nezatěžuje počítač

➖ při kopírování infikované složky z ní vždy neodstraní viry (potenciálně nebezpečné, nachází-li se na výměnném disku), do nově vytvořené však přesunuty nebyly; nevyčistil komprimované složky; nastavení manuální správy infikovaných souborů se těžko hledá; při kontrole složky vyvolané z kontextového menu Průzkumníku standardně neléčí soubory (třeba výslovně zvolit v pokročilých možnostech)

F-Secure Internet Security 2013

cena: 1250 Kč

dobře (63 %)

➕ dobrá ochrana před škodlivým softwarem; dobré menu a poměrně snadné nastavení; jasná hlášení při nalezení virů s možností manuální správy infikovaných souborů; dobrá funkce firewallu (přestože neobsahuje vlastní, ale pouze komponentu posilující Windows Firewall)

➖ nevyčistil komprimované složky a dostatečně explicitně na to neupozornil; jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; operační paměť zabraná rezidentním programem (269 MB); po odinstalování znovu neaktivuje Windows Defender

Bitdefender Internet Security 2013	BullGuard Internet Security 2013	Trend Micro Titanium Internet Security 2013	AVG Internet Security 2013	McAfee Internet Security 2013	Norton by Symantec Internet Security	Panda Security Internet Security 2013
1250	1280	1500 ²¹	1400	1700 ²²	1590	1650
uspokojivě 55 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 43 %
dobře 69 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 43 %
○ 93	— 87	— 35	○ 92	— 81	— 75	— 75
○ 93	○ 93	+	○ 92	+	○ 92	○ 91
+	○	—	○	○	—	—
++ / ○	+	++ / —	+	++ / —	++ / —	+
+	○	+	—	++	+	—
○ 71	— 60	○ 71	— 68	— 60	— 66	— 29
+	— 41	○ 73	— 4	— 65	— 67	— 32
++	++	++	+	++	++	++
+	+	++	++	○	++	○
dostatečně 29 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 21 %	nedostatečně 5 %	nedostatečně 19 %	dostatečně 33 %
+	++	++	++	+	++	++
++ / —	— / ○	++ / —	++ / —	— / —	— / —	— / —
uspokojivě 48 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 54 %	dobře 62 %	dobře 63 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 53 %
+	+	+	○	+	○	+
+	++	○	++	○	+	+
++	○	+	+	○	○	○
○	—	○	+	++	○	—
○	○	○	+	○	○	○
○	○	○	+	+	+	++
○	○	—	+	○	—	○
uspokojivě 45 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 51 %	dobře 70 %	dostatečně 38 %
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
✓	x	x	x	x	x	✓
✓	✓	✓	x	✓	✓	✓
x / ✓	x / x	✓ / ✓	x / ✓	x / x	x / ✓	x / ✓

➕ vítěz testu
 ➖ výhodný nákup

Kaspersky Internet Security 2013
cena: 990 Kč
dobře (63 %)

➤ dobrá ochrana před škodlivým softwarem; menu je přívětivé pro nezkoušené a zároveň nabízí komplexní možnosti pokročilejším uživatelům; vyčistil komprimované složky
➔ relativně nízký podíl detekovaných hrozeb při kontrole na vyžádání, proklouzlo hlavně mnoho adwaru (ten však obvykle není vyložení nebezpečný); přestože lze nastavit ochranu dat o platební kartě, jejich odesílání detekoval pouze v jediném případě; při nalezání infekce zobrazuje příliš mnoho vyskakovacích oken, přitom ji v základním nastavení řeší automaticky; manuální správa infikovaných souborů je při jejich větším počtu zdlouhavá

Avira Internet Security 2013
cena: 1000 Kč
dobře (62 %)

➤ jedny z nejlepších výsledků skeneru; efektivně řešené menu; dobře zpracovaná hlášení o nalezáních virů, jasná i pro méně zkušené uživatele; a možnost manuální správy infikovaných souborů
➔ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem; nevyčistil komprimované složky (ale umístil je do karantény); ve výchozím nastavení instaluje nástrojový panel pro prohlížeč, domovskou stránku a výchozí vyhledávač změní na Ask.com; operační paměť zabraná rezidentním programem (275 MB); není v češtině

Avast! Internet Security 7
cena: 1190 Kč
uspokojivě (57 %)

➤ dobrá ochrana před škodlivým softwarem; vyčistil komprimované složky; jasně a logické menu
➔ některá podmenu příliš komplikovaná pro běžné uživatele; při kopírování infikované složky sice odstranil viry z nově vytvořené, ale nikoliv z původní (potenciálně nebezpečné, nachází-li se na výměnném disku); jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; významně zpomalil spuštění PC (o 47 %); nemá rodičovskou kontrolu

Bitdefender Internet Security 2013
cena: 1250 Kč
uspokojivě (55 %)

➤ dobrá ochrana před škodlivým softwarem; čištění od infekce je oproti loňské verzi výrazně rychlejší; vyčistil komprimované složky
➔ přestože lze nastavit ochranu dat o platební kartě, ani v jednom případě nedetekoval jejich odesílání; matoucí uživatelské rozhraní i některá varování při nalezání virů; po kontrole na vyžádání zobrazí název infekce, ale ne názvy infikovaných souborů; jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; významně zpomaluje spuštění PC a kopírování souborů (obojí o 39 %); není v češtině

BullGuard Internet Security 2013
cena: 1280 Kč
uspokojivě (53 %)

➤ vyčistil většinu komprimovaných souborů, zbylé umístil do karantény; nadprůměrná online nápověda
➔ průměrná ochrana před škodlivým softwarem; skener je bez připojení k internetu mnohem méně efektivní; nelze manuálně spravovat infikované soubory; jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; několikrát nechal po instalaci zapnutý Windows Firewall; nápovědu nelze použít bez připojení k internetu; není v češtině

Trend Micro Titanium Internet Security 2013
cena: 1500 Kč
uspokojivě (53 %)

➤ nejlepší úspěšnost skeneru, ale pouze když je připojen k internetu
➔ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem, skener je bez připojení k internetu málo účinný; nevyčistil všechny komprimované složky; přestože lze nastavit ochranu dat o platební kartě, jejich odesílání detekoval pouze v jediném případě; méně jasně menu; nelze zvolit chování při nalezání infekce, soubory jsou umístěny do karantény, kterou však není snadné nalézt; nápovědu nelze použít bez připojení k internetu; zmatelněji zpomaluje kopírování souborů (o 37 %); není v češtině

AVG Internet Security 2013
cena: 1400 Kč
uspokojivě (51 %)

➤ logická a jednoduchá navigace v menu; nadprůměrná nápověda
➔ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem; ani v jednom případě nedetekoval odesílání dat o platební kartě; komprimované složky do 5 MB nevyčistil, ale umístil do karantény a větší smazal; matoucí nastavení možnosti ochrany; okno s výsledky kontroly příliš komplikované pro běžné uživatele; jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; významně zpomalil spuštění PC (o 44 %); nemá rodičovskou kontrolu

McAfee Internet Security 2013
cena: 1700 Kč
uspokojivě (50 %)

➤ nejlepší výsledky při blokování adres se škodlivými programy; snadná obsluha menu při základním použití; vyčistil komprimované složky
➔ průměrná ochrana před škodlivým softwarem, skener sice patří k nejlepším, ale bez připojení k internetu je mnohem méně efektivní; řadu hrozeb označí za potenciálně škodlivé programy a vyzývá k jejich ruční odinstalaci (ostatní je automaticky mažou nebo umístí do karantény); nedostatečná funkce firewallu; ani v jednom případě nedetekoval

odesílání dat o platební kartě; menu je při intenzivním používání pomalé; významně zpomaluje kopírování souborů (o 49 %); operační paměť zabraná rezidentním programem (315 MB); nápovědu nelze použít bez připojení k internetu

Norton by Symantec Internet Security
cena: 1590 Kč
uspokojivě (49 %)

➤ vyčistil komprimované složky; dobré menu; příliš nezatěžuje počítač
➔ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem, skener je bez připojení k internetu mnohem méně efektivní; nedostatečná funkce firewallu; přestože lze nastavit ochranu dat o platební kartě, ani v jednom případě nedetekoval jejich odesílání; jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; hlášení při nalezání virů jsou matoucí; nelze zvolit chování při nalezání infekce, soubory jsou smazány či umístěny do karantény dle nejasných pravidel; ve výchozím nastavení instaluje nástrojový panel pro internetový prohlížeč využívající vyhledávač Ask.com; nápovědu nelze použít bez připojení k internetu

Panda Security Internet Security 2013
cena: 1650 Kč
uspokojivě (43 %)

➤ jednoduché a snadno pochopitelné menu; vyčistil komprimované složky
➔ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem, skener je bez připojení k internetu mnohem méně efektivní; občas nezačal kopírování infikovaných souborů či je neodstranil z původní složky; přestože lze nastavit ochranu dat o platební kartě, jejich odesílání detekoval pouze v jediném případě; jasně neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; ignoroval volbu manuální správy infekce a nadále ji řešil automaticky (tj. soubory nejčastěji smazal); nápovědu nelze použít bez připojení k internetu; po odinstalaci neaktivuje Windows Firewall; významně zpomaluje start PC (o 55 %); operační paměť zabraná rezidentním programem (305 MB)

antiviry zdarma

	Avast! Free Antivirus + Windows 7 Firewall	Avira Free Antivirus + Windows 7 Firewall	AVG AntiVirus Free 2013 + Windows 7 Firewall	Zone Alarm (by Check Point) Free Antivirus + Firewall	Microsoft Security Essentials + Windows 7 Firewall
cena roční licence pro jedno PC (Kč)	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
hodnocení kvality	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 43 %
ochrana před škodlivým softwarem	dobře 62 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 34 %
antivirový skener: offline (nalezených virů, %)	○ 92	+ 96	○ 92	— 90	— 82
antivirový skener: online (nalezených virů, %)	○ 92	+ 96	○ 92	— 90	— 82
detekce nových virů	+	○	○	+	○
webový štít / USB test	++ / ○	○ / —	+ / —	○ / —	○ / —
blokování stránek s malwarem (%)	○ 70	— 64	— 53	— 49	— 48
blokování drive-by download stránek (%)	+ 86	— 63	— 43	— 63	— 14
blokování phishingových stránek (%)	— 42	— 6	— 1	— 68	— 2
falešné pozitivní detekce	++	+	+	++	++
výchozí nastavení a reakce při nalezení viru	○	++	++	++	+
základní funkce firewallu	uspokojivě 43 %	dostatečně 21 %	dostatečně 21 %	nedostatečně 18 %	dostatečně 21 %
možnosti firewallu	++	++	++	+	++
ochrana před útoky / únikem dat	++ / —	++ / —	++ / —	— / —	++ / —
obsluha	dobře 61 %	dobře 68 %	uspokojivě 56 %	dobře 61 %	uspokojivě 55 %
instalace	+	○	○	○	++
aktualizace a změny instalace	+	++	++	+	+
odebrání programu	+	○	+	+	+
hlavní uživatelské rozhraní	○	+	○	○	○
antivirus	+	++	○	+	○
firewall	○	○	○	+	○
nápověda	○	+	+	—	—
zatížení počítače	uspokojivě 49 %	dobře 68 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 45 %	dobře 77 %
funkce					
ochrana před malwarem / spywarem	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
ochrana před spamem / phishingem	x / x	x / x	x / x	x / ✓	x / x
kontrola e-mailů	✓	x	✓	x	x
funkce firewallu	x	x	x	✓	x
virtualizace internetového prohlížeče	x	x	x	x	x
rodičovská kontrola	x	x	x	x	x
záchranný disk: vytvoření v programu / ke stažení z internetu	x / x	x / ✓	x / ✓	x / x	x / x

klíč:

++ + ○ — --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

🏆 vítěz testu
💰 výhodný nákup

antiviry zdarma

**Avast! Free Antivirus
+ Windows 7 Firewall**
cena: zdarma

uspokojivě (57 %)

➕ dobrá ochrana před škodlivým softwarem; vyčistil komprimované složky; jasné a logické menu; Windows 7 Firewall sice nedetekuje odesílání dat o platební kartě, Avast však ve dvou případech zakročil sám
➖ některá podmenu příliš komplikovaná pro běžné uživatele; při kopírování infikované složky sice odstranil viry z nově vytvořené, ale nikoliv z původní (potenciálně nebezpečně, nachází-li se na výměnném disku); jasné neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; významně zpomalil spuštění PC (o 54 %)

**Avira Free Antivirus
+ Windows 7 Firewall**
cena: zdarma

uspokojivě (56 %)

➕ jedny z nejlepších výsledků skeneru; efektivně řešené menu; dobře zpracovaná hlášení o nalezených virech; jasná i pro méně zkušené uživatele, s možností manuální správy infikovaných souborů; příliš nezatíží počítač
➖ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem; nevyčistil komprimované složky (ale umístil je do karantény); Windows 7 Firewall nedetekuje odesílání dat o platební kartě; ve výchozím nastavení instaluje nástrojový panel pro prohlížeč, domovskou stránku a výchozí vyhledávač změní na Ask.com (při odmítnutí nelze používat funkci bezpečného brouzdání); není v češtině

**AVG AntiVirus Free 2013
+ Windows 7 Firewall**
cena: zdarma

uspokojivě (55 %)

➕ logické menu a jednoduchá navigace; nadprůměrná nápověda
➖ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem; Windows 7 Firewall nedetekuje odesílání dat o platební kartě; komprimované složky do 5 MB nevyčistil, ale umístil do karantény a větší smazal; matoucí nastavení možností

ochrany; okno s výsledky kontroly příliš komplikované pro běžné uživatele; jasné neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; významně zpomalil spuštění PC (o 44 %)

**ZoneAlarm (by Check Point)
Free Antivirus + Firewall**
cena: zdarma

uspokojivě (44 %)

➕ jasné menu; vyčistil komprimované složky
➖ uspokojivá ochrana před škodlivým softwarem; nedostatečná funkce firewallu; jasné neinformuje, když s ochranou něco není v pořádku; rozhraní karantény je špatné a obsah je tříděn podle názvu infekce, nikoliv podle názvu souborů; ve výchozím nastavení provádí pravidelné kontroly počítače, které značně zpomalují jeho chod; významně zpomaluje spuštění PC (o 37 %); operační paměť zabraná rezidentním programem (414 MB); nápovědu nelze použít bez připojení k internetu; není v češtině

Microsoft

**Microsoft Security Essentials
+ Windows 7 Firewall**
cena: zdarma

uspokojivě (43 %)

➕ uživatelsky přívětivé, jednoduché a jasné menu; oproti loňské verzi výrazně rychlejší čištění infikovaných složek; příliš nezatíží počítač
➖ nejhorší ochrana před škodlivým softwarem; nevyčistil všechny komprimované složky a proces trval příliš dlouho; Windows 7 Firewall nedetekuje odesílání dat o platební kartě; při kontrole na vyžádání infikované soubory ve výchozím nastavení maže a není zřejmé, jak zvolit přesunutí do karantény; rozhraní karantény je nejhorší ze všech a obsah je tříděn podle názvu infekce, nikoliv podle názvu souborů; z karantény nelze vyjmout jednotlivé soubory, jediná možnost je obnovit všechny soubory se stejnou infekcí; nápovědu nelze použít bez připojení k internetu

Virtualizace prohlížeče

V zájmu důslednější ochrany při brouzdání nabízejí balíčky Avast!, Bitdefender, Kaspersky a Panda možnost tzv. virtualizace internetového prohlížeče. To znamená spuštění prohlížeče ve speciálním chráněném prostředí, v tzv. sandboxu nebo ve virtuálním přístroji. V tomto prostředí jsou izolovány a nemají přístup do hostitelského systému ani k ostatním programům. Lze tak například zabránit proniknutí infekce do systému skrz prohlížeč. Ochrana funguje i v opačném směru – omezuje možnosti špehujících programů.

V každém případě platí, že ani virtuální prohlížeče nejsou zcela neprůstředné. I v „pískovišti“ dokáže škodlivý program napáchat nějakou neplechu, a pokud už v počítači aktivní virus byl, může ochranu prolomit (například za pomoci rootkitu usidleného v hlubinách systému).

Vzhledem k řadě omezení není většina z těchto řešení určena k běžnému každodennímu brouzdání, ale spíše pro přístup k elektronickému bankovníctví a k online nakupování. Jediné řešení vhodné k trvalému využití je Avast! Sandbox, ve kterém lze kromě prohlížeče spustit v podstatě jakýkoliv program. Naopak Panda nabízí řešení, které je z hlediska obsluhy a reálné použitelnosti zoufale limitováno: software je zastaralý, velikost okna prohlížeče fixní, chod pomalý a podpora běžných webových technologií omezená.

Informační servis

Nová Škoda Octavia ve zkouškách Euro NCAP uspěla

Mezi prvními vozy, které v letošním roce prošly nárazovými zkouškami, byla nová Škoda Octavia třetí generace. Pětihvězdičkový výsledek dokládá, že se ji vedlo opravdu dobře a ve všech oblastech získala vysoká hodnocení.

Získání pěti hvězdiček organizace Euro NCAP byl pro novou Octavii stěžejní, protože její ambicí je dostat se mezi deset světově nejprodávanějších aut. Vzhledem k tomu, že bezpečnost hraje velice důležitou roli při výběru vozu, bez potvrzené vysoké míry bezpečnosti by to nešlo.

Octavia je nyní vybavena takzvanou aktivní kapotou – systémem, který při srážce s chodcem kapotu zvedne, a oddálí tak od chodcovy hlavy pevné části motoru. Systém funguje u různých velikostí chodců a skoro ve všech testovaných oblastech. Maximální počet bodů získala Octavia za ochranu osmnáctiměsíčního dítěte, v případě tříletého dítěte usazeného v autosedačce po směru jízdy jí k plnému počtu 12 bodů chyběl půl bod. Při bočním nárazu byla minimalizována pravděpodobnost zranění hlavy díky bočním autosedačkám. A všechny dětské sedačky, pro které je vozidlo navrženo, šly bez potíží namontovat.

Prostor pro cestující zůstal při čelním nárazu stabilní a kromě nohou fidiče byly výsledky ochrany celého těla dobré. V bočním

bariérovém testu získala Octavia maximální počet bodů za dobrou ochranu celého těla, nicméně ve více závažném bočním nárazu do sloupu indikovalo stlačení žeher figuríny slabou ochranu hrudníku.

Nová Octavia dostala ocenění také za aktivní ochranu posádky pomocí elektronických systémů. Elektronický stabilizační program (ESP) je nyní součástí standardní výbavy a signalizace zapnutí bezpečnostních pásů je u všech sedadel, nejen u předních. Mezi další oceněné aktivní systémy v rámci Euro NCAP Advanced (viz box) patří systém na ochranu posádky, který připraví vůz na kolizi v situaci, zjistí-li jeho řidič jednotka, že se auto nachází v nebezpečném manévru. Dále je to takzvaná multikolizní brzda, která vůz ihned po nárazu zbrzdí tak, aby případně nedošlo k další srážce. Ocenění dostal také systém pro udržování vozu v jízdním pruhu a systém zabráňující kolizi, který do 30kilometrové rychlosti dokáže auto sám zastavit.

www.dtest.cz/crashtesty

V sekci auto a doprava najdete na našich internetových stránkách kompletní databázi vozidel, které prošly nárazovými zkouškami organizace Euro NCAP od roku 1996. Celkem jich bylo už 485. Pro každý vůz zveřejňujeme detailní hodnocení všech oblastí, na které se testy zaměřují.

Od letošního roku naleznete v crashtestech nový způsob testování dětských zádržných systémů neboli autosedaček. Zatímco dříve jsme pro nárazové testy používali výhradně autosedačky od výrobce Britax-Römer, respektive autosedačku doporučenou výrobcem, nyní testujeme v každém voze celoevropsky nejrozšířenější modely od více výrobců. Rodiče se tak mohou lépe rozhodnout při výběru vozu. Zároveň od roku 2013 Euro NCAP používá vylepšené dětské figuríny, díky kterým může poskytnout širší škálu hodnocení, jak která sedačka lze více či méně jednoduše do vozidla instalovat.

Občanské sdružení spotřebitelů TEST je oficiálním zástupcem iniciativy Euro NCAP pro Českou a Slovenskou republiku. Na testování se kromě spotřebitelských organizací podílí také několik evropských vlád, automobilové kluby a pojišťovny.

Ocenění Euro NCAP Advanced si od roku 2010 všimá těch výrobců vozidel, kteří díky moderním systémům přinášejí do oblasti automobilového provozu větší míru bezpečí. Pokud je přínos opravdu markantní, navržený systém získá ocenění a je zveřejněn na oficiálním webu organizace. Euro NCAP se zároveň snaží tlačit na výrobce, aby pokud možno co nejvíce modelů ze svých řad opatřili těmito pomocnicími – například systémem pro automatické volání pomoci při vážné dopravní nehodě. Škoda Octavia získala ocenění za celkem čtyři sofistikované elektronické systémy, které výrazně napomáhají předejít nebo eliminovat dopravní nehodu: systém pro ochranu posádky, takzvanou multikolizní brzdu, systém udržování vozu v jízdním pruhu a systém zabráňující kolizi (viz článek).

Test Automatické pračky

V laboratoři jsme roztočili bubny 11 praček s předním plněním (max. 8 kg prádla) a osmi s plněním vrchním (max. 6 kg prádla). Výsledky nebyly překvapivé a jen potvrdily naše předchozí testy. S praním pračky problémy neměly, ale do máchání se jim moc nechtělo. Důvodem je stále menší množství vody, a proto se prádlo pořádně nevymáchá. Porovnali jsme také oba typy praček mezi sebou a hledali jejich výhody a nevýhody.

Za málo vody málo

dobrá rada

Vítězem testu s celkově nejlepším hodnocením mezi oběma typy praček je předem plněná Miele W3371 Edition 111 (dobře, 22 490 Kč), která jako jediná získala při hodnocení pracího účinku »velmi dobře«. Také vymáchat prádlo dokáže nejlépe. V její neprospěch však hraje vysoká pořizovací cena. Z předem plněných praček lze z pohledu cena/výkon doporučit ještě pračky LG F10910D (uspokojivě, 9070 Kč) a Samsung WF1704WPC (uspokojivě, 9460 Kč). Nejúčinnější vrchem plněná pračka je Electrolux EWT1567VDW (uspokojivě, 16 990 Kč), alespoň co do pracího účinku. Za máchání prádla jsme ji však museli udělit známku dostatečně, protože bavlněné prádlo ji dělalo velké problémy. Dobrou koupí je vrchem plněný Whirlpool AWE7519 (uspokojivě, 6720 Kč), který v pracího účinku jen mírně zaostává za Electroluxem, ale v máchání je naopak lepší.

O výběru pračky rozhoduje dispozice koupelny, bytu nebo domu. Do malých prostor se více hodí pračka s vrchním plněním, protože nezabere tolik místa, pračky s předním plněním jsou zase vhodné například pro umístění do kuchyňské linky. Každý typ má své plusy a minusy. Podívejme se proto na výsledky testu obou typů praček. Co z nich vyplývá?

Pračky s předním plněním mají celkově vyšší prací účinek. Nejlepším hodnocením, které jsme udělili za praní, bylo s 82 % velmi dobře u předem plněných praček, zatímco u vrchem plněných modelů bylo nejlepší hodnocení o 14 % horší. Nejlepší vrchem plněná pračka tak pere stejně jako průměrná předem plněná. Méně náročnému uživateli by to nicméně mělo stačit. Snad je horší prací účinek daný menším prostorem v bubnu omezujícím mechanický účinek praní. Ovšem jistě to nevíme, v našich testech vždy zjišťujeme výsledek (zda to pere), nikoliv příčinu (proč), to laskavě přenecháme výrobcům a jejich vývojovým oddělením. Předem plněné pračky také lépe odstřeďují. Není to však tím, že by měly víc otáček, pračky obou typů mají shodný počet otáček pro odstřeďování – od 1000 do 1600. Pračky s předním plněním vyšly z testu také jako méně hlučné. Za tím mohou stát rozdíly v konstrukci praček, ale také jednoduše lepší hluková izolace, na níž je ve větších, předem plněných pračkách, více místa. Z testovaných vrchem plněných praček lze do panelákového jádra z umakartu, kde je slyšet každé šustnutí, doporučit snad jedině model Electrolux.

Pračky s vrchním plněním se na druhou stranu ukázaly jako přívětivější z hlediska obsluhy a nastavování programů a také úspornější co se týká spotřeby vody i elektrické energie. V délce pracího cyklu a máchání jsou na tom oba typy praček stejně. Vyjímání prádla z pračky je podle testujících pohodlnější v případě předního plnění, ale určitě záleží na zvyku a cviku. Někdo by prostě pračku s předním plněním nechtěl, a naopak.

Jde to i s málem

Lepší prací účinek mají tedy pračky s předním plněním. Nejlepší Miele dosáhla výborného hodnocení a ostatní dopadly převážně dobře. Výjimkou byla pračka od Panasonicu, která dostala jen dostatečně. V tomto případě to ovšem zřejmě není obvyklým trikem

i

Komplikace okolo čištění filtru nečistot přetrvávají jak u předem, tak vrchem plněných praček. Bůhvíproč nás výrobci stále nutí lézt po čtyřech a při čištění vyliávat vodu na zem. Jen některým výrobcům se podařilo tuto činnost trochu ulehčit, ale stále to není ono. Umístění filtru úplně dole u země je z pohledu konstrukce pračky sice logické, ovšem často velmi nepraktické. Po vyjmutí filtru hrozí u nemalého počtu modelů vylití zbytkové vody na podlahu (filtr bývá tak nízko, že s nádobou na zachycení vody nemáte šanci). „Sofistikovanější“ modely alespoň mají hadičku umožňující odvod vody z filtru do nádoby bez hadru jako nezbytného mezistupně.

výrobce, který zpravidla stojí za špatným praním – snahou o nižší spotřebu vody. Panasonic má sice nejnižší spotřebu, necelých 51 litrů vody při programu bavlna, ovšem pouze o litr vody více na stejné množství prádla potřebuje pračka Fagor. Ta ale za praní při programu bavlna získala hodnocení dobře. Obě pračky přitom špatně máchají (to je jednoznačně vinou snahy o úspory vody), a tak nezbyvá, než se spolu s klasikem ptát, kde udělal výrobce Panasonic chybu.

Nejlepší zvrchu plněná pračka Electrolux získala za praní dobré hodnocení, ale z ostatních se to povedlo už jen dvěma. Ostatní perou uspokojivě nebo dokonce velmi špatně (pračka Indesit).

➤ str. 33

i

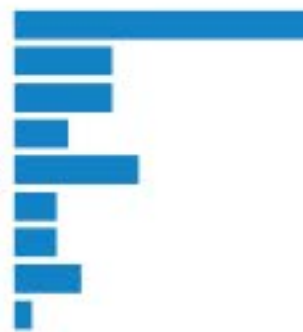
Jak testujeme

podrobný postup testu praček najdete na www.dtest.cz/pracky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality praček

praní 37 %
máchání 11 %
odstřeďování 11 %
délka pracího cyklu 6 %
spotřeba el. energie 15 %
spotřeba vody 5 %
hlučnost 5 %
obsluha 8 %
návod k obsluze 2 %

o muziky

Test Pračky s předním plněním

pračky s předním plněním

	Miele W3371 Edition 111	Siemens WM16S890EU	Electrolux EWF1486GDW	LG F1091QD	Samsung WF1704WSV	AEG L60270FL	Fagor FE-8212
průměrná cena (Kč)	22 490	20 530	12 990	9070	11 100 ¹	8990	12 490
hodnocení kvality	dobře 64 %	dobře 62 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %
praní	velmi dobře 82 %	dobře 73 %	dobře 68 %	dobře 77 %	dobře 69 %	dobře 71 %	dobře 67 %
bavlna / syntetika	++ / +	+ / +	+ / +	++ / +	+ / +	+ / +	+ / 0
máchání	uspokojivě 48 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 48 %	dostatečně 29 %	nedostatečně 17 %
bavlna / syntetika	0 / 0	0 / 0	- / 0	0 / 0	0 / 0	-- / 0	-- / 0
odstředování	dobře 73 %	dobře 70 %	dobře 65 %	dobře 61 %	dobře 63 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 40 %
bavlna / syntetika	+ / ++	+ / ++	0 / +	+ / 0	0 / +	0 / +	0 / -
délka pracího cyklu	uspokojivě 48 %	uspokojivě 54 %	dobře 65 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 50 %
bavlna	+	+	+	0	+	+	+
syntetika	0	+	+	0	0	0	+
bavlna 3 kg	-	-	0	+	0	-	--
spotřeba elektrické energie	dostatečně 32 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 59 %
bavlna	0	0	+	0	+	+	+
syntetika	0	0	0	-	0	0	+
bavlna 3 kg	--	0	--	-	-	-	-
spotřeba vody	dobře 76 %	dobře 70 %	velmi dobře 82 %	dobře 68 %	dobře 75 %	dobře 72 %	velmi dobře 87 %
bavlna	++	++	++	++	++	++	++
syntetika	+	+	+	+	+	+	+
bavlna 3 kg	+	+	++	+	+	+	++
hlučnost	uspokojivě 40 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 37 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 37 %
praní	0	0	+	0	0	0	0
odstředování	-	-	-	-	-	-	-
obsluha	uspokojivě 59 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 53 %
návod k obsluze	velmi dobře 85 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 50 %
počet otáček odstředování (ot./min)	1400	1600	1400	1000	1400	1200	1200
maximální kapacita bubnu (kg)	7	8	8	7	7	7	8
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	85 x 60 x 60	85 x 60 x 64	85 x 60 x 66	85 x 60 x 62	85 x 60 x 67	85 x 60 x 58	85 x 60 x 62
spotřeba el. energie při programu							
bavlna (kWh)	0,909	0,953	0,845	0,898	0,744	0,66	0,665
syntetika (kWh)	0,6	0,571	0,667	0,668	0,497	0,597	0,489
bavlna 3 kg (kWh)	0,787	0,445	0,675	0,615	0,585	0,583	0,611
spotřeba vody při programu							
bavlna (l)	66,4	75,3	64,2	70,6	60,1	58,6	52,3
syntetika (l)	51	55,7	55,9	59,5	50,9	58,9	52,1
bavlna 3 kg (l)	43,8	50,9	38,8	48,1	39,6	45,8	36,5

Klíč:

++ + 0 - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹ výběrový model

Hotpoint-Ariston WMG8238(EU)	Zanussi ZWG6100K	Beko WMB61221 CSPTM	Panasonic NA-148VG3 WGN
9560	5900	8370	18 990
uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 34 %
uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	dobře 63 %	dostatečně 34 %
+ / 0	0 / 0	+ / +	- / +
dostatečně 27 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 41 %	nedostatečně 13 %
-- / 0	0 / 0	- / 0	-- / -
uspokojivě 45 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 54 %
- / 0	0 / 0	0 / 0	0 / +
dobře 70 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 52 %	dobře 79 %
+	+	+	++
+	0	-	+
+	-	0	+
dobře 60 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 51 %
+	+	0	+
+	0	-	0
0	0	-	-
dobře 78 %	dobře 75 %	uspokojivě 57 %	velmi dobře 89 %
++	++	++	++
+	+	0	++
+	+	0	++
uspokojivě 55 %	dostatečně 35 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 47 %
++	0	0	+
-	-	-	-
uspokojivě 55 %	dostatečně 29 %	dostatečně 34 %	uspokojivě 41 %
uspokojivě 45 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %
1200	1000	1400	1400
8	6	6	8
84 x 60 x 63	85 x 60 x 51	84 x 60 x 52	85 x 60 x 64
0,735	0,589	0,696	0,785
0,555	0,436	0,505	0,58
0,499	0,515	0,631	0,613
72,2	56,3	62	50,8
53,2	43,9	47	46,1
45,7	45,4	61,4	37,8

★ vítěz testu
 ● výhodný nákup

Miele W3371 Edition 111

cena: 22 490 Kč

dobře (64 %)

+ velký zásobník pracího prostředku; vhodně orientovaný ovládací panel; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; filtr není tak nízko u země (nekomplikované vyjímání)

- dvířka se nedostatečně otevírají; nelogicky uspořádané prvky ovládacího panelu; horší čitelnost popisků (malá písmena)

Siemens WM16S890EU

cena: 20 530 Kč

dobře (62 %)

+ osvětlený vnitřek bubny; velký zásobník pracího prostředku; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; nekomplikované vyjímání filtru nečistot i zásobníku

- dvířka se nedostatečně otevírají; nepraktický volič programů i tlačítka; nelogicky uspořádané prvky ovládacího panelu

Electrolux EWF1486GDW

cena: 12 990 Kč

uspokojivě (59 %)

+ dobrá manipulace se zásobníkem (i vyjímání); logicky uspořádané prvky ovládacího panelu

- nepraktický volič programů; horší čitelnost popisků i displeje; komplikované vyjímání filtru nečistot (riziko vyliť vody na podlahu)

LG F1091QD

cena: 9070 Kč

uspokojivě (58 %)

+ velký zásobník pracího prostředku; nekomplikované vyjímání a čištění filtru nečistot i zásobníku pracího prostředku

- nepraktický volič programů; horší čitelnost popisků i displeje; nelogicky uspořádané prvky ovládacího panelu; špatný přehled o průběhu pracího cyklu

Samsung WF1704WSV

cena: 11 100 Kč

uspokojivě (58 %)

+ dobrý přehled o průběhu pracího cyklu

- dvířka se nedostatečně otevírají; nepraktický volič programů i tlačítka; u programů pouze symboly bez popisků; nelogicky uspořádané prvky ovládacího panelu; nepohodlné vyjímání filtru nečistot i zásobníku pracího prostředku

AEG L60270FL

cena: 8990 Kč

uspokojivě (56 %)

+ pohodlná manipulace se zásobníkem; logicky uspořádané prvky ovládacího panelu; vhodně orientovaný kontrolní panel; velký a přehledný displej; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu

- špatný přístup k přihrádce pro předpírku v zásobníku; nepraktický volič programů; u programů pouze symboly bez popisků; nepohodlné vyjímání filtru nečistot (příliš nízko u země)

Test Pračky s vrchním plněním

Fagor FE-8212

cena: 12 490 Kč

uspokojivě (54 %)

➔ velký zásobník pracího prostředku; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; nekomplikované vyjímání a čištění filtru nečistot i zásobníku; logicky uspořádané prvky ovládacího panelu

➔ malý úchop pro otevírání dvířek i zásobníku; nepraktický volič programů; horší čitelnost popisků

Hotpoint-Ariston WMG823B(EU)

cena: 9560 Kč

uspokojivě (54 %)

➔ velký displej (zobrazuje údaj o době praní); dobrý přehled o průběhu pracího cyklu

➔ dvířka se nedostatečně otevírají; přihrádka v zásobníku pracího prostředku nejsou rozlišeny; u programů symboly bez textového popisu; nelogicky uspořádané prvky ovládacího panelu; komplikované vyjímání filtru nečistot (hrozí vylití vody na podlahu)

Zanussi ZWG6100K

cena: 5900 Kč

uspokojivě (51 %)

➔ logicky uspořádané prvky ovládacího panelu; vhodně orientovaný ovládací panel

➔ nepraktická dvířka (nedostatečně se otevírají); nepraktický zásobník pracího prostředku (nemá přihrádku na předpírku); horší čitelnost popisků; nepraktický volič programů; špatný přehled o průběhu pracího cyklu

Beko WMB61221 CSPTM

cena: 6370 Kč

uspokojivě (50 %)

➔ logicky uspořádané prvky ovládacího panelu; při čištění filtru nehrozí vylití vody na podlahu (dlouhá hadička); nekomplikované vyjímání zásobníku pracího prostředku

➔ horší úchop dvířek i zásobníku pracího prostředku; nepraktický volič programů i malá tlačítka; špatná čitelnost popisků; špatný přehled o průběhu pracího cyklu

Panasonic NA-148VG3WGN

cena: 16 990 Kč

dostatečně (34 %)

➔ pohodlná manipulace s velkým zásobníkem pracího prostředku; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; nekomplikované vyjímání filtru nečistot

➔ dvířka se nedostatečně otevírají; nepraktický volič programů i tlačítka; špatná čitelnost popisků (pouze v angličtině); nelogicky uspořádané prvky ovládacího panelu

pračky s vrchním

	Electrolux EWT1567VDW
průměrná cena (Kč)	16 990
hodnocení kvality	uspokojivě 57 %
praní	dobře 68 %
bavlna / syntetika	+ / +
míchání	dostatečně 24 %
bavlna / syntetika	-- / 0
odstředování	uspokojivě 55 %
bavlna / syntetika	- / ++
délka pracího cyklu	uspokojivě 46 %
bavlna	0
syntetika	0
bavlna 3 kg	0
spotřeba elektrické energie	dobře 62 %
bavlna	+
syntetika	0
bavlna 3 kg	0
spotřeba vody	dobře 73 %
bavlna	++
syntetika	+
bavlna 3 kg	+
hlučnost	dostatečně 32 %
praní	+
odstředování	--
obsluha	dobře 68 %
návod k obsluze	uspokojivě 50 %
počet otáček odstředování (ot/min)	1500
maximální kapacita bubnu (kg)	6
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	90 x 40 x 64
spotřeba el. energie při programu	
bavlna (kWh)	0,514
syntetika (kWh)	0,459
bavlna 3 kg (kWh)	0,426
spotřeba vody při programu	
bavlna (l)	53,2
syntetika (l)	50,7
bavlna 3 kg (l)	42,6

klíč:

++ + 0 - --
velmi dobře ← nedostatečně

rozpětí hodnocení:
velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

plněním						
Whirlpool AWE7519	Electrolux EWT1366HDW	AEG 70260TL	Fagor FET5010	Zanussi ZWQ35104	Candy CTL1006	Indesit WITXL1251
6720	13 990	10 210	6990	8190	9480	10 990
uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 45 %	nedostatečně 15 %
dobře 66 %	dobře 60 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 51 %	nedostatečně 15 %
+ / 0	0 / +	0 / +	0 / +	0	0 / 0	+ / --
dostatečně 35 %	dostatečně 27 %	dostatečně 33 %	nedostatečně 18 %	uspokojivě 42 %	dostatečně 35 %	nedostatečně 14 %
- / 0	-- / -	-- / +	-- / 0	0 / 0	0 / --	-- / -
uspokojivě 42 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 43 %	nedostatečně 19 %	uspokojivě 54 %
- / 0	0 / +	0 / +	0 / 0	0 / -	- / --	0 / 0
uspokojivě 57 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 57 %	dobře 67 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 55 %
+	0	++	++	+	+	0
+	0	-	0	0	-	0
0	-	0	+	0	0	+
uspokojivě 56 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 43 %	dobře 60 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 27 %
+	+	+	+	+	+	-
0	0	-	0	-	-	--
0	0	-	+	-	0	-
velmi dobře 82 %	dobře 74 %	dobře 76 %	dobře 79 %	dobře 67 %	dobře 69 %	dobře 76 %
++	++	++	++	++	++	++
+	+	0	0	0	0	+
++	+	++	++	+	++	+
dostatečně 32 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 32 %	dostatečně 22 %	dostatečně 37 %	dostatečně 27 %	dostatečně 22 %
0	0	0	0	0	-	0
-	-	--	--	-	-	--
uspokojivě 55 %	dobře 68 %	dobře 69 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 40 %
uspokojivě 42 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 70 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 30 %	uspokojivě 57 %
1000	1300	1200	1000	1000	1000	1200
5,5	6	6	5	6	6	6
88 x 40 x 65	89 x 40 x 64	87 x 40 x 63	89 x 40 x 63	89 x 40 x 65	88 x 40 x 61	90 x 40 x 63
0,553	0,531	0,487	0,416	0,603	0,54	0,694
0,431	0,45	0,529	0,414	0,492	0,406	0,66
0,519	0,482	0,587	0,412	0,554	0,453	0,601
44,9	51,4	36,9	32,5	49,1	55,4	58,1
45,2	49,7	46,5	45,7	50,3	40	43,4
33,5	43,4	35,6	30,6	43,3	35,8	43,8

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

✚ vítěz testu

⊕ výhodný nákup

Electrolux EWT1567VDW

cena: 16 990 Kč

uspokojivě (57 %)

✚ logické uspořádání prvků ovládacího panelu; filtr nečistot není u země (pohodlné čištění); snadné vyjmutí a čištění dávkovače pracího prostředku

⊖ hlučná (hlavně při odstředování); při čištění filtru nečistot hrozí vyliť vody na podlahu

Whirlpool AWE7519

cena: 6720 Kč

uspokojivě (56 %)

✚ pojistka proti zapnutí pračky při nezavřeném bubnu; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu

⊖ hlučná; nepraktická tlačítka; nelogické uspořádání prvků ovládacího panelu; vyjímání filtru nečistot (příliš nízká u země a hrozí vyliť vody na podlahu); vyjímání dávkovače pracího prostředku

Electrolux EWT1366HDW

cena: 13 990 Kč

uspokojivě (55 %)

➤ dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; logické uspořádání prvků ovládacího panelu; filtr nečistot není u země (pohodlné vyjmutí i čištění); snadné vyjmutí a čištění dávkovače pracího prostředku

➔ hlučná; při čištění filtru nečistot hrozí vylití vody na podlahu

AEG 70260TL

cena: 10 210 Kč

uspokojivě (51 %)

➤ dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; logické uspořádání prvků ovládacího panelu; filtr nečistot není u země (pohodlné vyjmutí i čištění); vyjímání a čištění dávkovače pracího prostředku

➔ hlučná (hlavně při odstředování); tlačítka příliš blízko u sebe; při čištění filtru nečistot hrozí vylití vody na podlahu

Fagor FET5010

cena: 6990 Kč

uspokojivě (48 %)

➤ logické uspořádání prvků ovládacího panelu

➔ hlučná; zásobník pracího prostředku se nedostatečně otevírá; nepraktická tlačítka; horší přehled o průběhu pracího cyklu; filtr nečistot v bubnu špatný přístup a manipulace

Zanussi ZWQ35104

cena: 6190 Kč

uspokojivě (47 %)

➤ pojistka proti zapnutí pračky při nezavřeném bubnu; uspořádání prvků ovládacího panelu; vyjímání dávkovače pracího prostředku

➔ hlučná; nepraktická tlačítka; přehled o průběhu pracího cyklu; filtr nečistot v bubnu (špatný přístup a manipulace)

Candy CTL1006

cena: 9460 Kč

uspokojivě (45 %)

➤ dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; velký displej; pohodlné čištění dávkovače pracího prostředku

➔ hlučná; nepraktická tlačítka; uspořádání prvků ovládacího panelu; komplikovanější vyjmutí filtru, navíc hrozí riziko vylití vody na podlahu

Indesit WITXL1251

cena: 10 990 Kč

nedostatečně (15 %)

➤ pojistka proti zapnutí pračky při nezavřeném bubnu; praktický dávkovač pracího prostředku

➔ hlučná; nepraktická tlačítka; uspořádání prvků ovládacího panelu; čitelnost popisků; obsluha filtru, riziko vylití vody na podlahu při čištění; kontrola průběhu pracího cyklu

Pračka Siemens

WM16S890EU je vybavena systémem iDos (intelligent dosing system), který by údajně měl být schopen automaticky rozpoznat potřebné množství dávky pracího prostředku s ohledem na tvrdost vody, míru zašpinění i množství prádla. Uživatelé tedy postačí, aby jednou za čas doplnil zásobník tekutým pracím prostředkem – vystačí až na dvacet dávek, a potom už jen plnil bubnu pračky prádlem. O zbytek se postará automat. Při našem testu dávkovacího systému měla pračka problémy s rozeznáním množství prádla, od čehož se odvíjela i menší dávka pracího prostředku. Celkově však můžeme říct, že tento systém funguje dobře.

Mezi testovanými je i model Samsung WF1704WSV s inovativní funkcí Eco Bubble. Ta podle deklarace výrobce zvládne dobře vyprat prádlo i při nižších teplotách. Princip je založen na vhnání vzduchových bublin do bubnu pračky, díky čemuž se prací prostředek ve vodě lépe rozpustí, prostoupí hlouběji do tkaniny a vytvoří souvislou vrstvu pěny. Zjistili jsme, že pokud je funkce Eco Bubble zapnuta, prádlo je v některých případech lépe vypráno než ve stejném modelu bez zapnuté funkce. Neznamená to však, že pračka od Samsungu dosahuje nejvyššího pracího účinku. Na trhu jsou modely, které perou lépe i bez inovativních systémů. Navíc jsme zjistili, že při použití funkce Eco Bubble se prádlo hůře vymáchá. Podle provedených testů se zdá, že funkce funguje lépe především při praní za nižších teplot, tak jak tvrdí výrobce. Zvýšený prací účinek vlivem vyšší teploty však bublinky nenahradí.

Problematické máchání se ukázalo jako oříšek i pro nejlepší zvrhu plněnou pračku od Electroluxu. Hodnocení nedostatečně ji uniklo jen těsně. Naopak vítěz „předních“ modelů máchá víceméně průměrně, a to je vůbec nejlepší hodnocení v testu. Tato disciplína je stále obtížnější vzhledem k výše zmíněným snahám o snížení spotřeby. Výrobci touží po vynikajícím hodnocení na energetickém štítku. V důsledku toho pračky spotřebují méně vody, ale na druhé straně nedokážou tak dobře vyprat a vymáchat prádlo. Z toho plyne, že při výběru pračky není jediným kritériem, zda u ní výrobce uvádí nízkou spotřebu vody. Mimochodem z porovnání obou typů praček vychází, že ty s vrchním plněním spotřebují na jeden kilogram prádla zhruba 9,5 litru, zatímco předem plněné si vezmou v průměru o téměř dva litry více.

I když se výrobci velmi snaží a výsledky ukazují, že úsporné a účinné pračky existují, železná logika, která říká, že bez vody se pořádně vyprat nedá, je neúprosná. ✖

i

■ Buben pračky by při praní neměl být zcela naplněn, protože potom se prášek dobře nerozpustí, prádlo dobře nevymáchá a navíc bude pomačkané. Proto v našem testu plníme pračky na 80 % jejich maximální kapacity (to je pro běžného uživatele plný buben). V ideálním případě by mezi prádlem a horním okrajem otvoru mělo zůstat místo na lidskou pěst.

■ Množství pracího prášku potřebného k vyprání jedné dávky prádla se řídí podle míry zašpinění a tvrdosti vody. Mnoho spotřebitelů používá zbytečně moc pracího prostředku, což je nejen neekonomické, ale kvůli většímu znečišťování odpadní vody také neekologické. Prací účinek tak nevyššíte.

■ Zbytky pracího prostředku mohou zůstat nejen v zásobníku, ale také v útrobach pračky, kam se jen tak nedostanete. Útroby pračky se pokryjí bakteriálním filmem a v důsledku toho může pračka i prádlo začít zapáchat. Jednou za čas je proto dobré takzvané vyprat pračku – s prázdným bubnem spustíte program 95 °C.

105 praček na www.dtest.cz/pracky

Další otestované pračky včetně desítek modelů, které jsme otestovali v předchozích letech, najdete v naší databázi na webových stránkách www.dtest.cz. Naleznete v ní nejen pračky s hodnocením dobře, ale i veškeré detaily hodnocení obsluhy aktuálně testovaných modelů.

Spolehlivost praček

Na otázku, jak dlouho vám pračka vydrží, umí spolehlivě odpovědět kromě věstců i statistika. Proto od našich čtenářů pravidelně sbíráme data o spolehlivosti spotřebičů v jejich domácnostech. V nedávné době jsme naše čtenáře obeslali dotazníkem, ve kterém jsme se ptali na spolehlivost praček. Kromě poruchovosti přístrojů dané značky jsme také zjišťovali, co respondenty nejčastěji trápí. Na prvním místě jsou jednoznačně problémy s bubnem, tedy s chvěním pračky v důsledku nevyváženého bubnu, případně s jeho ložisky. V této souvislosti připomínáme, že velmi vysoké otáčky (nad 1000 ot./min) využijete pouze, pokud používáte sušičku prádla. Pokud sušíte na sušáku nebo na šňůře, můžete maximální otáčky s klidem snížit a pračku náchylnou k „nemocem z otáčení“ tak trochu šetřit. V závěsu za problémy s bubnem pak čtenáři uváděli problémy s vypouštěním vody, ať je to vypouštění jako takové, ucpávání pračky či voda zůstávající v dávkovači pracích prostředků.

Značky, u kterých se nám podařilo získat statisticky významná data o celkové spolehlivosti, jsme mezi sebou porovnali a našli vítěze. Nejspolehlivější značkou praček je tedy Miele (98 %), druhý skončil Bosch (91 %) a třetí LG (88 %). Naopak nejhůře dopadly pračky Whirlpool s 72% spolehlivostí.

Podíváme-li se na výsledky průzkumu, který jsme provedli v roce 2010, zjistíme, že na posledním místě se i tehdy umístily pračky Whirlpool. ✖

značka	spolehlivost
Miele	velmi spolehlivá (98 %)
Bosch	spolehlivá (91 %)
LG	spolehlivá (88 %)
Siemens	spolehlivá (88 %)
Gorenje	spolehlivá (87 %)
Electrolux	spolehlivá (86 %)
AEG – Electrolux	méně spolehlivá (83 %)
Indesit	méně spolehlivá (79 %)
Candy	méně spolehlivá (77 %)
Fagor	méně spolehlivá (77 %)
Zanussi	méně spolehlivá (77 %)
Whirlpool	méně spolehlivá (72 %)

rozpětí hodnocení:

velmi spolehlivá (100–95 %)
spolehlivá (94–85 %)
méně spolehlivá (84–70 %)
nespolehlivá (69 % a méně)

Test Televizory

Velikosti televizních obrazovek rok od roku rostou. Úhlopříčka největšího z testovaných modelů přesáhla metr a půl. Obří televizory jsou vhodné ke sledování filmů na blu-ray discích a dalšího obsahu ve vysokém rozlišení. Udělají dojem na sousedy a vy se budete cítit skoro jako v kině. Nehodí se však do každého bytu a mnohé jsou poměrně drahé. Mají kvalitní obraz a dobrý zvuk? Z naší online databáze vybíráme televizory s úhlopříčkou od 116 do 159 centimetrů otestované za posledních šest měsíců.

Čím větší, tím lepší?

d dobrá rada

Z vybraných televizorů je celkově nejlépe hodnocen model

Samsung UE40ES6900 (dobře, 20 480 Kč) s úhlopříčkou 102 cm. Pro zájemce o velkou obrazovku je nejlepší volbou **Philips**

55PFL8007K/12 (dobře, 56 410 Kč) s úhlopříčkou 139 cm – za

nejkvalitnější obraz v testu si však hodně připlatíte. Shodné celkové

hodnocení získal rovněž **Samsung**

UE46ES6900 (dobře, 25 090 Kč), který se svou úhlopříčkou 116 cm

také spadá mezi nadstandardně velké televizory. Nejste-li ochotni

utrácet přehnané částky a přesto byste rádi větší obraz, sáhněte

po výhodné koupě v podobě modelu **LG 47LM615S** (dobře,

19 090 Kč) s úhlopříčkou 119 cm. Při hledání té pravé televize

však nepřehlížejte jen k dnešnímu výběru. Nahlédněte také do online

databáze na našich webových stránkách, kde najdete řadu

kvalitních a stále dostupných modelů i mezi dříve otestovanými

přístroji.

Dobrou zprávou je, že mnohé z velkých a drahých televizorů ve svém hlavním poslání nezklamou a nabízejí kvalitní pokoukání. Zejména Philips 55PFL8007K/12 ohromí ostrým a plynulým obrazem s velmi přirozenými, svěžími barvami a vyváženým kontrastem. Samozřejmě lze mezi jednotlivými modely vypožarovat větší či menší rozdíly, například co se týče rozpětí pozorovacích úhlů, ve kterých nedochází k viditelnějšímu poklesu kontrastu a barevným odchylkám.

Na celkové kvalitě se podepíše i to, jaké nastavení obrazu zvolíte. Ani některé z nejlépe hodnocených televizorů v základním režimu nevyužívají svůj plný potenciál. Například i vítězný model Philips trpí v základním nastavení změnami jasu, jeho obraz má oranžově-žlutý nádech a je příliš tmavý, takže zvláště v nočních záběrech se hodně detailů ztrácí. Ještě hůře je na tom LG 55LM760S. Obraz má rozmazaný a jakoby zastřený, příliš světlý a málo kontrastní, barvy jsou značně nevyvážené a nepřirozené, tváře nažloutlé. To se dá vhodnou úpravou v menu částečně zlepšit, ale i uspokojivá celková známka napovídá, že tento

model za jinými velkými televizory trochu zaostává.

Jakou úhlopříčku zvolit?

Ani kvalitní obří televizor s vyladěným obrazem však nemá smysl pořizovat do garsonky či malého panelákového bytu. Již dříve jsme doporučovali mít při výběru na paměti jednoduché vodítko: za optimální sledovací vzdálenost lze považovat přibližně trojnásobek délky úhlopříčky. K uvedenému závěru jsme dospěli ještě v době, kdy nebyly běžné k dostání tak ohromné televizory jako dnes. Opět jsme tedy oslovili skupinu laiků i zkušených testujících, a vyzvali je, aby našli místa, ze kterých se jim co nejpohodlněji sledují obrazovky různých rozměrů. Poměr se oproti předchozím zjištěním nezměnil a naše doporučení platí i pro televizory větší velikosti.

Optimální sledovací vzdálenost je pochopitelně čistě orientační hodnota. V reálné situaci vstupuje do hry řada proměnných jako kvalita signálu, typ programu či filmu, okolní podmínky a osobní preference. Například při sledování signálu ve vysokém rozlišení je ideální vzdálenost o něco kratší, ale kupodivu zas ne o tolik než u signálu v běžném rozlišení (rozdíl činil v průměru jen pár decimetrů). Samozřejmě, obraz z blu-ray disku je oproti DVD ostřejší a detailnější, ale to ještě neznamená, že budete chtít sedět s obličejem přilepeným na obrazovce. Některým respondentům sice sedět poměrně blízko televize nevažilo, přesto to nepovažovali za optimální. U jiných se však zřetelněji dostavoval nepříjemný a tísnivý pocit a po chvíli si sedali dál, i když kvalita obrazu v HD nepředstavovala

» str. 37

1

Jak testujeme

podrobný postup testu televizorů najdete na www.dtest.cz/televizory

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality televizorů

obraz 40 %	
zvuk 20 %	
tuner a připojení 5 %	
speciální funkce 17,5 %	
obsluha 12,5 %	
spotřeba el. energie 5 %	

Test Televizory, úhlopříčka 139–159 cm (55–60 palců)

televizory, úhlopříčka 139–159 cm (55–60 palců)							
	Philips 55PFL8007K/12	Samsung UE55ES6900	Panasonic TX-L55WT50E	Sharp LC-60LE740E	Philips 55PFL5507H/12	Sony KDL-55HX755	LG 55LM760S
technologie	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED
průměrná cena (Kč)	56 410	44 070	41 320	33 420	28 800	43 180	42 110
hodnocení kvality	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 53 %
obraz	dobře 72 %	dobře 65 %	uspokojivě 59 %	dobře 71 %	dobře 63 %	dobře 65 %	uspokojivě 43 %
DVB-T/C: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	+ / +	0 / +	+ / +	+ / +	+ / +	0 / +
DVB-S: standardní / vysoké rozlišení	++ / ++	+ / +	0 / 0	+ / +	x / x	+ / +	+ / +
HDMI: výchozí / optimální nastavení	0 / ++	0 / +	+ / +	+ / +	0 / +	+ / +	- / 0
jas a kontrast	+	+	+	+	+	+	+
rovnoměrnost podsvícení	++	++	++	++	++	++	++
pozorovací úhly / viditelnost na jasném světle	0 / ++	- / +	+ / ++	0 / +	0 / +	0 / +	+ / +
plynulost rychlých scén / rolující text ³⁾	++ / +	+ / +	+ / +	+ / ++	++ / +	+ / ++	0 / +
zvuk	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %	dobře 60 %	dobře 71 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 34 %	dobře 64 %
tunery a připojení	velmi dobře 92 %	dobře 76 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 89 %	dobře 77 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 86 %
speciální funkce	dobře 71 %	dobře 77 %	dobře 75 %	uspokojivě 49 %	dobře 65 %	dobře 69 %	dobře 78 %
prohlížení fotografií	++	++	++	+	++	++	++
připojení do domácí sítě	+	++	+	+	+	+	+
3D obraz	+	+	+	0	0	-	++
portálové stránky ²⁾ / prohlížeč internetu	0 / 0	+ / +	0 / +	+ / -	0 / -	+ / -	+ / +
nahrávání vysílání / pause live TV	+ / +	+ / +	+ / ++	0 / --	0 / +	+ / +	+ / ++
obsluha	uspokojivě 57 %	dobře 70 %	dobře 66 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 58 %	dobře 71 %
návod k použití / uvedení do provozu	0 / +	0 / +	- / +	0 / 0	0 / +	+ / 0	- / +
běžné používání / menu	+ / 0	+ / ++	+ / +	0 / 0	+ / 0	+ / 0	++ / +
ovládání dálkové / na přístroji	+ / -	+ / ++	+ / 0	0 / -	+ / -	+ / 0	+ / -
připojení audio-video přístrojů	+	+	+	0	+	0	+
teletext	+	+	++	+	+	+	+
elektronický programový průvodce	+	++	+	0	0	+	+
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 55 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 43 %	dobře 67 %	dobře 67 %	uspokojivě 59 %
technické údaje / vybavení							
změřená úhlopříčka (cm)	139	139	139	152	139	139	139
rozlišení (px)	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080
DVB-T / DVB-C	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
DVB-S / DVB-S2	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x	✓ / ✓	✓ / ✓
počet HDMI konektorů	5	3	4	4	4	4	4
ethernet / wi-fi / HbbTV	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / x ²⁾ / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
zvukový výstup: analogový / digitální / sluchátka	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓
3D technologie	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	pasivní
roční spotřeba: deklarace / měření ⁴⁾ (kWh)	121 / 132,1	123 / 158,1	127 / 144,4	146 / 170	89 / 108,6	121 / 109,2	123 / 121,1

klíč:

++ + 0 - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

³⁾ plynulost rolujícího textu, např. krátkých zpráv zobrazovaných v liště na okraji obrazovky na zpravodajských kanálech

Test Televizory, úhlopříčka 116–128 cm (46–51 palců)

televizory, úhlopříčka 116–128 cm (46–51 palců)					
Samsung UE46ES6900	LG 47LM615S	Panasonic TX-L47DT50E	Panasonic TX-L47EW5	Samsung PS51E53D	Toshiba 46TL933
LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	plazma	LCD LED
25 090	19 090	29 760	23 990	16 200	18 450
dobře 67 %	dobře 63 %	dobře 61 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 52 %
dobře 65 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 48 %
+/+	+/+	o/o	o/o	o/o	o/o
+/+	+/+	o/o	o/o	x/x	x/x
o/+	o/+	o/+	o/o	o/+	-/o
+	+	+	+	+	+
++	-	++	++	++	-
-/+	o/+	+/++	o/+	+/-	-/+
+/+	--/o	+/+	--/+	--/o	--/+
dobře 60 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 44 %
dobře 76 %	dobře 73 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 54 %	dobře 72 %
dobře 77 %	velmi dobře 80 %	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 69 %	dobře 60 %
++	++	++	++	+	+
++	+	+	+	x	+
+	+	+	x	x	o
+/+	x/x	o/-	o/-	x/x	o/-
+/+	x/x	+/++	x/x	x/x	x/x
dobře 70 %	dobře 71 %	dobře 64 %	dobře 65 %	dobře 62 %	uspokojivě 53 %
o/+	-/+	-/+	+/+	o/+	--/+
+/++	+/+	+/+	+/+	+/++	+/o
+/++	+/o	+/o	+/o	o/o	o/-
+	+	+	+	o	o
+	+	++	++	+	+
++	+	+	+	++	o
uspokojivě 53 %	dobře 65 %	dobře 70 %	dobře 78 %	nedostatečně 11 %	dobře 62 %

116	119	120	120	128	116,5
1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080
✓/✓	✓/✓	✓/✓	✓/✓	✓/✓	✓/✓
✓/✓	✓/✓	✓/✓	✓/✓	x/x	x/x
3	3	4	4	2	4
✓/✓/✓	✓/✓/✓	✓/✓/✓	✓/✓/✓	x/x/x	✓/✓/✓
x/✓/✓	x/✓/✓	x/✓/✓	x/✓/✓	x/✓/✓	x/✓/✓
aktivní	pasivní	aktivní	x	x	aktivní
107 / 139,1	93 / 111,3	95 / 103,8	81 / 91,5	272 / 342,9	97 / 116,9

² Hodnocení rozvržení a navigace, nikoliv počtu služeb/aplikací, které závisí na výrobci, místě použití a průběžně se mění.

³ wi-fi připojení možné po přikoupení wi-fi adaptéru

⁴ průměrná doba sledování 4 hodiny denně a 20 hodin denně v režimu stand-by; měřeno při optimálním nastavení obrazu

🏆 vítěz testu
💰 výhodný nákup

problém. Na rozdíl od kina, kde plátno také zabírá velkou část zorného pole, zkrátka některé jedince fyzická blízkost obrazovky ruší. Nejlepší vzdálenost při sledování obrazu v HD je tedy více individuální.

Plynule, nebo trhaně

Lidský mozek sice vnímá sled statických obrázků jako plynulý, ale zvlášť u scén s rychlými pohyby kamery si lze přeci jen všimnout, že pohyb je trochu trhaný. Filmy i televizní signál mají totiž omezenou snímkovou frekvenci, a to 24, respektive 25 snímků za sekundu (video z domácí kamery může mít frekvenci dvojnásobnou a počítačové hry ještě vyšší). Proto jsou mnohé televizory vybaveny různými technologiemi zajišťujícími plynulejší obraz, které snímky původního signálu doplňují o digitálně generované mezisnímky. Bezchybná funkce těchto zlepšováků však není pravidlem.

Některé televizory jsou sice schopny docílit velmi plynulého pohybu, ale za cenu rušivých obrazových chyb. Pak nezbyvá, než funkci přepnout na nižší účinnost, anebo rovnou vypnout. V každém případě nejsou tyto vymoženosti vhodné pro každého. A záleží také na typu sledovaného materiálu. Například u filmů určených do kin je snímková frekvence 24 fps tradiční a pro jejich vzezření svým způsobem určující. Vzpomeňme, jak protichůdné reakce vyvolal film *Hobit*, který byl jako první uváděn v kinech i ve verzi s dvojnásobným počtem snímků za sekundu. Přitom u něj nebyla frekvence navýšena použitím uměle dopočítaných snímků, ale skutečně byl v této rychlosti natočen. Přesto část diváků

➤ str. 42

Test Televizory, úhlopříčka 139–159 cm (55–60 palců)

Philips 55PFL8007K/12
cena: 56 410 Kč
dobře (67 %)

Samsung UE55ES6900
cena: 44 070 Kč
dobře (65 %)

Panasonic TX-L55WT50E
cena: 41 320 Kč
dobře (64 %)

Sharp LC-60LE740E
cena: 33 420 Kč
dobře (64 %)

Philips 55PFL5507H/12
cena: 28 600 Kč
dobře (60 %)

Sony KDL-55HX755
cena: 43 180 Kč
dobře (60 %)

LG 55LM760S
cena: 42 110 Kč
uspokojivě (53 %)

úhlopříčka 81 cm	cena (Kč)	hodnocení kvality
Samsung LE32E420	7690	dobře (60 %)
LG 32LM3400	8960	uspokojivě (59 %)
Panasonic TX-L32C5E	7730	uspokojivě (55 %)
Toshiba 32TL933	12 830	uspokojivě (55 %)
Philips 32PFL3017H/12	8320	uspokojivě (53 %)
Philips 32PFL3007H/12	7850	uspokojivě (52 %)
Hannspree SE32LMNB	7300	uspokojivě (51 %)
Philips 32PFL3507H/12	9250	uspokojivě (51 %)
Sharp LC-32LE244E	8170	uspokojivě (49 %)
Panasonic TX-L32X5E	8150	uspokojivě (48 %)

Test Televizory, úhlopříčka 116–128 cm (46–51 palců)

Samsung UE46ES6900
cena: 25 090 Kč
dobře (67 %)

LG 47LM615S
cena: 19 090 Kč
dobře (63 %)

Panasonic TX-L47DT50E
cena: 29 760 Kč
dobře (61 %)

Panasonic TX-L47EW5
cena: 23 990 Kč
uspokojivě (54 %)

Samsung PS51E530
cena: 16 200 Kč
uspokojivě (54 %)

Toshiba 46TL933
cena: 18 450 Kč
uspokojivě (52 %)

Na našich webových stránkách najdete rovněž výsledky nově otestovaných televizorů menších rozměrů. V této tabulce vidíte přehled modelů s populární úhlopříčkou 82 cm, které prošly laboratoří od loňské publikace výsledků v časopise.

Nastavení obrazu

Televizory nabízejí alespoň dvě výchozí nastavení obrazu. Jedno pro použití v domácnosti, druhé pro účely prezentace v prodejně. Výrobci deklarovaná spotřeba televizoru a s ní související energetický štítek odpovídají provozu právě ve zmíněném domácím režimu. Mnohé televizory umožňují vybírat i z dalších profilů, určených například pro sledování filmů, sportu či fotografií. Samozřejmě máte také možnost nastavit kontrast, jas, ostrost a další parametry vlastnoručně. To sice chvíli trvá a vyžaduje určitý cit, ale vzhledem k nevalné kvalitě výchozích nastavení se to mnohdy vyplácí.

Před testováním naši experti pečlivě volí optimální nastavení obrazu, k čemuž využívají i kalibrační snímky a měřicích přístrojů. Pokud vás námi zvolené hodnoty jednotlivých parametrů zajímají a rádi byste je využili jako výchozí bod pro nastavení nejlépe odpovídající podmínkám vašeho pokoje, navštivte naše webové stránky. V detailu každého přístroje na www.dtest.cz/televize najdete v testu použité hodnoty nejen pro jas, kontrast a nastavení barev, ale také pro různé funkce vylepšující obraz.

Test Televizory, úhlopříčka 102–107 cm (40–42 palců)

televizory, úhlopříčka 102–107 cm (40–42 palců)							
	Samsung UE40ES6900	LG 42LM860V	LG 42CS460	LG 42LM615S	Panasonic TX-P42ST50	Philips 42PFL3007H/12	Panasonic TX-L42EW5
technologie	LCD LED	LCD LED	LCD	LCD LED	plazma	LCD	LCD LED
průměrná cena (Kč)	20 480	26 330	9910	14 720	17 030	11 720	15 680
hodnocení kvality	dobře 68 %	dobře 65 %	dobře 63 %	dobře 60 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 53 %
obraz	dobře 65 %	dobře 61 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 44 %
DVB-T/C: standardní / vysoké rozlišení	+ / +	+ / +	o / +	+ / +	o / +	o / o	o / o
DVB-S: standardní / vysoké rozlišení	+ / +	+ / +	x / x	+ / +	x / x	x / x	o / o
HDMI: výchozí / optimální nastavení	o / +	o / +	o / +	o / +	- / o	o / +	o / o
jas a kontrast	+	++	+	+	+	+	+
rovnoměrnost podsvícení	++	++	++	++	++	++	++
pozorovací úhly / viditelnost na jasném světle	o / +	+ / +	+ / +	o / +	++ / -	o / +	+ / +
plynulost rychlých scén / rolující text ¹⁾	+ / ++	+ / ++	-- / o	-- / o	+ / +	-- / o	-- / +
zvuk	dobře 63%	uspokojivě 51%	dobře 60%	dostatečně 30%	uspokojivě 54%	dostatečně 25%	dostatečně 35%
tunery a připojení	dobře 76%	velmi dobře 86%	uspokojivě 48%	dobře 73%	dobře 67%	dobře 64%	velmi dobře 81%
speciální funkce	dobře 77%	dobře 78%	velmi dobře 91%	dobře 77%	dobře 71%	velmi dobře 85%	dobře 70%
prohlížení fotografií	++	++	++	++	+	++	++
připojení do domácí sítě	++	+	x	+	+	x	+
3D obraz	+	++	x	+	+	x	x
portálové stránky ²⁾ / prohlížeč internetu	+ / +	+ / +	x / x	x / x	o / -	x / x	o / -
nahrávání vysílání / pause live TV	+ / +	+ / ++	x / x	x / x	+ / ++	x / x	x / x
obsluha	dobře 70%	dobře 71%	dobře 68%	dobře 71%	dobře 63%	uspokojivě 52%	dobře 65%
návod k použití / uvedení do provozu	o / +	- / +	- / +	- / +	- / +	o / o	+ / +
běžné používání / menu	+ / ++	++ / +	++ / +	++ / +	+ / +	o / o	+ / +
ovládání dálkové / na přístroji	+ / ++	+ / -	+ / o	+ / o	+ / o	+ / -	+ / o
připojení audio-video přístrojů	+	+	-	+	+	+	+
teletext	+	+	+	+	++	+	++
elektronický programový průvodce	++	+	+	+	+	o	+
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 56%	dobře 69%	uspokojivě 47%	velmi dobře 82%	nedostatečně 14%	uspokojivě 59%	velmi dobře 92%
technické údaje / vybavení							
změřená úhlopříčka (cm)	102	107	107	107	107	107	107
rozlišení (px)	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080
DVB-T / DVB-C	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
DVB-S / DVB-S2	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	✓ / ✓
počet HDMI konektorů	3	4	2	3	3	3	4
ethernet / wi-fi / HbbTV	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	✓ / x ³⁾ / x
zvukový výstup: analogový / digitální / sluchátka	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / x / x	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓
3D technologie	aktivní	pasivní	x	pasivní	aktivní	x	x
roční spotřeba: deklarace / měření ⁴⁾ (kWh)	92 / 130	99 / 105,1	175 / 156,5	82 / 86,4	194 / 327,8	126 / 121,4	62 / 71

klíč:

++ + o - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ plynulost rolujícího textu, např. krátkých zpráv zobrazovaných v liště na okraji obrazovky na zpravodajských kanálech

Toshiba 40TL933
LCD LED
17 000
uspokojivě 51 %
uspokojivě 49 %
○ / ○
× / ×
— / ○
+
—
— / +
— / +
dostatečně 38 %
dobře 72 %
uspokojivě 59 %
+
+
○
○ / —
× / ×
uspokojivě 53 %
— / +
+ / ○
○ / —
○
+
○
dobře 74 %
102
1920 x 1080
✓ / ✓
× / ×
4
✓ / × ¹⁾ / ×
× / ✓ / ✓
aktivní
75 / 98

Samsung UE40ES6900
cena: 20 480 Kč
dobře (68 %)

LG 42LM860V
cena: 26 330 Kč
dobře (65 %)

LG 42CS460
cena: 9910 Kč
dobře (63 %)

LG 42LM615S
cena: 14 720 Kč
dobře (60 %)

Panasonic TX-P42ST50
cena: 17 030 Kč
uspokojivě (54 %)

Philips 42PFL3007H/12
cena: 11 720 Kč
uspokojivě (54 %)

Panasonic TX-L42EW5
cena: 15 660 Kč
uspokojivě (53 %)

Toshiba 40TL933
cena: 17 000 Kč
uspokojivě (51 %)

²⁾ Hodnocení rozvržení a navigace, nikoliv počtu služeb/aplikací, které závisí na výrobci, místě použití a průběžně se mění.

³⁾ wi-fi připojení možné po přikoupení wi-fi adaptéru

⁴⁾ průměrná doba sledování 4 hodiny denně a 20 hodin denně v režimu stand-by; měřeno při optimálním nastavení obrazu

★ vítěz testu

🎯 výhodný nákup

a kritiků vyšší plynulost příliš nevoněla a působila na ně spíše rušivým dojmem.

Průměrná kvalita se nemění

Nehledě na vysoká hodnocení nejlepších modelů se kvalita obrazu za posledních několik let v průměru výrazně nezměnila. Stačí se podívat do tabulky výsledků televizorů s úhlopříčkou 102 až 107 centimetrů. Většina dosáhla v obrazových testech na uspokojivé celkové známky. Významně se nemění ani kvalita zvuku. Obvykle je pouze ucházející a v řadě případů poměrně špatná. Například Philips 42PFL3007H/12 si za plechový, bzučivý a sykový zvuk se značně zkreslenými basy vysloužil jen dostatečnou známku. A nebyl jediný. To neznamena, že televizory s dobrým zvukem neexistují. Zejména model Sharp LC-60LE740E svým příjemným, vyváženým a bohatým zvukem lahodí uchu. Častěji však platí, že zvukovou reprodukci je lepší přenechat kvalitnímu domácímu kinu nebo stereu, zvláště pokud si potrpíte na pořádné basy.

Kvůli funkcím novou nekupujte

Většina novějších televizorů běžně nabízí řadu doplňkových funkcí. Standardem je schopnost trojrozměrného

zobrazení, byť je otázkou, zda právě vám bude 3D efekt vyhovovat. Ne každému musí připadat iluze přesvědčivá a ne každý ji považuje za přínosnou. Výsledný dojem záleží také na umu filmařů s efektem pracovat a na způsobu jeho tvorby. Obvykle lépe působí filmy ve 3D od začátku natáčené a kompletně animované v počítači, zpravidla hůře jsou na tom snímky do 3D převedené až v postprodukci. Rolí hraje samozřejmě i to, jak dobře umí efekt zprostředkovat konkrétní televizor. Chcete-li občas na trojrozměrné filmy koukat, vyberte si přístroj, který získal v příslušné zkoušce dobrou nebo lepší známku.

Další z věcí, kterou umožňuje téměř každá televize, je plnohodnotný přístup k internetu. Některé modely však dovolují přistupovat jen k vybraným stránkám a službám skrz výrobce spravovaný portál. A stále platí, že brouzdání po webu je méně pohodlné než při použití počítače, chytrého telefonu nebo tabletu. Stránky se zpravidla načítají pomaleji, navigace bývá poněkud krkolomná, text a adresy se obvykle zadávají přes numerická tlačítka na dálkovém ovládání. Zatím jedině společnost Philips napadlo umístit na zadní stranu ovladače i regulérní klá-

obrazovky některých televizorů trpí znatelnější nerovnoměrností podsvícení (efektem zvaným clouding). Nejpatrnější to je při zobrazení jednolitých tmavých ploch, při sledování většiny záběrů si toho však obvykle nevšimnete. Nutno upozornit, že v tomto ohledu mohou být mezi jednotlivými kusy téhož modelu určité rozdíly.

S pomocí laboratorní techniky zjišťujeme, do jaké míry způsobuje pozorování televizoru ze stran barevné odchylky a pokles kontrastu.

Pro účely stanovení optimální vzdálenosti jsme požádali skupinku expertů i laiků a nechali je v klidu najít pozici, která přináší nejlepší zážitek ze sledování. Vzdálenost mezi plochou obrazovkou a očima byla měřena laserovým dálkoměrem.

vesnici. Týká se to však pouze modelové řady 7000 a 8000 (z našeho výběru tedy jen vítěze testu Philips 55PFL8007K/12).

Televizory můžete ovládat také pomocí aplikací pro mobilní telefony a tablety, a využít tak virtuální klávesnici na dotykovém displeji. Některé mobilní aplikace umí rovněž sdílet s televizorem fotografie, hudbu a videa (či dokonce posílat obraz z televize do mobilního zařízení). Ale ne vždy aplikace fungují bez problémů a možná nakonec zjistíte, že jsou spíše pro efekt. Hlavní funkce televizoru je prostě mnohem jednodušší ovládat klasickým dálkovým ovladačem. A pokud už chcete dostat na obrazovku externí obsah, nejsnazším způsobem zůstává použití rozhraní USB nebo přímé připojení notebooku. Což jsou věci, které televizory už nějaký pátek dovolují. ✖

196 televizorů na www.dtest.cz/televize

Za poslední rok jsme otestovali 196 televizí. Jejich výsledky, detailnější hodnocení zkoušek a přehled vybavení naleznete na www.dtest.cz/televize. Televizory lze třídit a řadit podle různých kritérií a vzájemně porovnávat.

Informační servis Schválených éček je 340

Používání přídatných látek v potravinách, tzv. éček, se od června začne řídit novými pravidly jednotnými pro všechny země EU. Pokud měly některé státy výjimky, už je mít nebudou.

Stává se to i nejpořádnějším z nás. Při důkladnějším úklidu ledničky a spíše najdeme v jejich útrokách zapomenuté potraviny, které nezplesnivěly, nevybledly ani neztvrdly, ačkoli lhůta jejich trvanlivosti už vypršela. Jak je to možné?

A čím si vysvětlit, že jahody z domácího kompotu jsou naředlé, zatímco v kupovaném krásně červené? Proč na kilogram majonézy muselo podle dřívějších norem přijít osm vaječných žloutků a nyní stačí pouze jediný?

Odpověď na to je pokaždé stejná. Onou vymyšleností, která průmyslově vyráběným potravinám dává dříve nevídané vlastnosti, jsou přídatné látky, tzv. éčka. Patří sem konzervanty, barviva nebo emulgátory apod. Potravinám prodlužují životnost, červenému ovoci vracejí varem ztracenou barvu nebo spojují v hladkou emulzi vzájemně nemísitelné složky – třeba olej a vodu v majonéze. Vaječný žloutek v majonéze je emulgátorem sám o sobě, je však dražší než emulgátory syntetické. Za méně peněz více muziky, v tom tkví půvab přídatných látek pro výrobce. V testu majonéz (Žloutky nad zlato, dTest 12/2012) jsme v některých výrobcích našli šest až sedm

éček, zatímco povinného minima jednoho žloutku jsme se v několika majonézách nedohledali.

Příkrášlovat lze, zakrývat vady ne

Dělat potraviny s dopomocí éček vzhledově atraktivnější, než by byly bez nich, v EU zakázáno není. To, že potravinářské výrobky lépe vypadají a také vydrží déle, ale nesmí vést k zamaskování nedostatků, které by pramenily z použití zdravotně závadných surovin nebo chybného výrobního postupu. Nařízení Evropské komise o přídatných látkách je v tomto ohledu neúprosné. Zakazuje výrobcům, aby éčka používali ke skrytí následků plynoucích z použití vadných surovin nebo nehygienických podmínek ve výrobě.

Účely, ke kterým lze éčka použít, jsou přesně vymezeny. Různých funkcí, které přídatné látky v potravinách plní, je vyjmenováno celkem 26. Zásadou je, že potřebné technologické úpravy nelze dosáhnout jinými prostředky, než použitím přídatných látek. Například jsou to protispékové látky do soli nebo práškového cukru. Je třeba zdůraznit, že používání éček v potravinách má i svá další pravidla, která výrobci musí dodržovat a od června už

www.dtest.cz/ecka

Éčka na našem webu lze hledat podle kódu, názvu nebo funkční skupiny. Je-li přídatná látka v EU zakázána nebo může představovat riziko pro děti či alergiky, je u ní varovný symbol. Katalog bude průběžně propojován s testovanými potravinami. Kdo má chytrý telefon, může si éčka vyhledat v rámci mobilní aplikace dTest.

nebudou existovat žádné výjimky, které si některé státy EU v minulosti vymohly.

Vyhledejte si je v naší databázi

Od 1. června tohoto roku platí pro výrobce potravin v celé EU nový přepracovaný seznam povolených éček. Evropská komise ho vydala už v listopadu 2011, potravináři však dostali dva a půl roku na to, aby se mu přizpůsobili. Brusel schválený seznam zahrnuje přesně 340 přídatných látek a žádné jiné do potravin přijít nemohou. Dovezené po-

traviny s neschválenými přídatnými látkami je zakázáno prodávat. I když se potravinářská aditiva používají všude ve světě, ne každé z nich je v unii povoleno. Pro orientaci ve světě přídatných látek spouštíme jejich databázi na webových stránkách dTestu. Najdete ji na adrese www.dtest.cz/ecka.

Chemické názvy éček jsou občas krkolomné a dlouhé. Výrobci se i nadále mohou rozhodnout, zda o jejich přítomnosti v potravinovém výrobku budou spotřebitele na obalu informovat slovně nebo pouze číselným kódem následujícím za písmenem velké E. Obdobně i uživatelé naší databáze mohou do vyhledávače zadat číselný kód přídatné látky, anebo její název včetně synonyma v případě, že pro dané éčko existuje více názvů. Výrobci však budou moci na obalech potravin uvádět název pouze

+ V EU zakázáno, jinde povoleno

Přidatné látky, jinak též potravinářská aditiva, se používají všude ve světě. Jednotlivé státy nebo jejich uskupení mají vlastní právní předpisy, jimiž jejich přidávání do potravin regulují. I když je chemické názvosloví těchto látek shodné, číselné kódy pro jejich označení bývají rozdílné. Totožné přípravky tedy můžeme nalézt pod různými číselnými značkami.

Shodné číselné kódy jako v Evropské unii používá i Codex alimentarius, v překladu výživový kodex. Je to společný výbor FAO a WHO, tedy Organizace OSN pro výživu a zemědělství a Světové zdravotnické organizace. Posláním Codexu alimentarius je mezinárodní harmonizace potravinářských standardů. Zatímco EU používá před číselným kódem písmeno velké E, Codex alimentarius uvozuje číselný kód přidatných látek písmeny INS. Přístup k používání různých přidatných látek v obou mezinárodních institucích se ne vždy shoduje, jak jsme zjistili porovnáním databází jimi schválených potravinářských aditiv.

Zatímco Codex alimentarius například povoluje umělé sladidlo alitame, v EU je látka zakázána. Nejinak je tomu s ricinovým olejem (stabilizátor a konzervant), chlórem nebo oxidem chloričitým (bě-

lidla). Také tyto látky EU zakazuje, avšak v Codexu alimentarius jsou povoleny. Když jsme takových příkladů našli více než deset, přestali jsme je počítat. Pozoruhodné je, že „kodex“ čítá 186 členů, což jsou různé země světa, včetně ČR a členství v něm má i Evropská unie. Codex alimentarius vyvíjí také kodexy správné výrobní praxe v zájmu ochrany zdraví spotřebitelů.

V USA má schvalování a dohled nad přidatnými látkami FDA, tedy Federální úřad pro potraviny a léky. Čtyřmístné číselné kódy se nekryjí s uniijními, databáze však kromě povolených zahrnuje i látky nepovolené s výrazným upozorněním, že jsou v USA zakázány.

v té podobě, v jaké byl zafazován na nynější seznam EU a oficiálně přeložen do češtiny, jde-li o výrobky na tu zemišském trhu.

Změny částečné, nikoli zásadní

Ne, že by se v dřívější době používaly přidatných látek v unii neregulovalo. Vycházelo však z dvacet let starých uniijních směrnic. Uniijní směrnice poskytují člen-

ským státům určitou volnost při přejímání do národního práva. V tom se liší od striktnějšího uniijního nařízení, které členské státy musí zařadit do svých zákonů ve stejném znění, v jakém ho Brusel vydal. Nařízení číslo 1129/2011 se seznamem potravinářských přidatných látek ovšem vydala Evropská komise až v listopadu 2011 a ještě v něm stanovila již zmíněné přechodné období do června 2013. Důvodem bylo i to, aby se mohly doprodat staré zásoby potravin na trhu.

Seznam povolených éček se zčásti změnil, některá byla vyřazena, jiná naopak přibyla. Připomeňme, že už v roce 2008 bylo pro podezření z karcinogenních účinků zakázáno v celé EU barvivo E 128 (červená 2G), které se přidávalo do hamburgerů a smladňových párečků kvůli růžovější barvě.

Jiným důvodem, proč se některá éčka nedostala na seznam, je, že přestala být považována za přidatné látky a nyní se berou jako potraviny. Je to například šafrán nebo kuchyňská sůl. Za éčka se nově nepovažují ani minerály nebo vitamíny, pokud se přidávají z výživových důvodů, nikoli však k osvěžení barev jako anti-oxidanty. Jestliže například přidaná kyselina askorbová plní v potravině funkci anti-oxidantu, musí se na obalu označit jako E 300.

O schválení se uchází dvacítkou nových

Seznam má i novinky. Například loni v listopadu na něj

Evropská komise zařadila novou přidatnou látku E 964 polyglycitolový sirup, což je nízkenergetické sladidlo schválené pro použití v džemech, cukrovinkách nebo čokoládových výrobcích. Další dvacet potenciálních nových éček je v různém stupni schvalování, takže oficiální seznam se může změnit. Jako každá přidatná látka musí i nově navrhovaná dvacítku nejprve projít posouzením na zdravotní bezpečnost. To má na starosti Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA). Až po dobrozdání EFSA může látku schválit Evropská komise, pokud pro to shledá dostatečné důvody.

Podrobnosti k nově navrhovaným přidatným látkám lze vyhledat na internetu na webových stránkách generálního ředitelství Komise pro zdraví a ochranu spotřebitele (DG Sanco). Bližší informace včetně kompletní databáze všech schválených éček jsou na adrese: http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm.

Přezkoumávání starých až do roku 2020

EFSA také znovu přezkoumává zdravotní bezpečnost již jednou schválených přidatných látek, protože většina z nich byla takto hodnocena v 80. a 90. letech, některé dokonce v letech sedmdesátých. Přehodnocení má být podle Evropské komise dokončeno v roce 2020.

Klíčovým parametrem každé schválené látky je stanovení tzv. akceptovatelného denního příjmu (ADI). Je to

Evropské spotřebitelské centrum Český e-shop v rukou zahraničního podnikatele

za den zkonzumované množství látky na kilogram tělesné hmotnosti, které pro člověka nepředstavuje zdravotní riziko. Z ADI se pak odvíjí množství přídavné látky, které smí do potravin přijít.

Připomeňme v této souvislosti, že Evropská komise stanovila pro používání některých éček nové limity, a to směrem dolů i nahoru. Zpřesnila také okruhy konkrétních potravin, pro které jsou určeny jen konkrétní přídavné látky a žádné jiné.

Od června se například zpřísňují limity pro používání tří barviv, která se přidávají třeba do cukrovinek. Těmito látkami jsou E 104 chinolinová žluť, E 110 žluť SY a E 124 Ponceau 4R (košenilová červená A). Tato trojice patří mezi šest barviv, která mohou způsobovat hyperaktivitu dětí. Na obalech potravin s touto šesticí barviv se musí již nyní upozorňovat na možnost nepříznivého vlivu na činnost a pozornost dětí (viz Šestka znervozujících éček, dTest 5/2012).

Zatímco použití některých éček je velmi omezené, například hexoksyanoželeznatan sodný (E 270) lze použít

pouze jako protispěškovou látku v soli a jejích náhradách, jiná představují jen minimální riziko a lze je používat takřka ve všech zpracovaných potravinách. To je třeba uhličitán vápenatý (E 170), kyselina mléčná (E 270) nebo kyselina citronová (E 330) a kyslík (E 941).

Kam smí a kam nemohou

Kdo se chce chemii v jídle vyhýbat, měl by vědět, že čím více je potravin zpracovaná, tím více éček se do ní smí přidávat. Cukrovinky, snacky s příchutí, ochucené nápoje a moučnický repren-tují typ potravin, do kterých je povoleno používat mnoho přídavných látek. Naopak do nezpracovaných potravin jich smí přijít málo, nebo žádné. Výslovně zakázána jsou éčka v másle, medu nebo neochuceném mléku a v některých neochucených zaky-saných výrobcích.

Francie si dokonce na úně vymohla, že do čtyř jejích tradičních potravinářských specialit se vůbec žádné éčko dávat nesmí. Je to tradiční francouzský chléb, konzervované lanýž, konzervování hlemýždi a tradiční konzervovaná husa a kachna zalitá v sádle.

Na odmítavém postoji části veřejnosti k éčkům si začaly některé potravinářské firmy budovat novou marketingovou strategii. Na obalech potravin nápadně velkým písmem upozorňují na nepřítomnost jedné nebo více přídavných látek s tím, že je bez konzervantů, barviv nebo umělých sladidel. ✕

Při internetovém nákupu ze zahraničí můžete někdy ušetřit nemalou finanční částku. Je však dobré počítat i s některými riziky, aby váš první přeshraniční nákup neskončil zklamáním. Mnoho uživatelů internetu si například stále neuvědomuje, že za českou internetovou stránkou může stát subjekt třeba z druhého konce světa.

Na Evropské spotřebitelské centrum se stále častěji obrací spotřebitelé, kteří až při vzniku konkrétního problému zjistili, že přes internet nakoupili od zahraničního podnikatele. Znovu se tak ukazuje, jak je důležité si před nákupem ověřit, s kým se chystáte obchod uskutečnit, a důkladně si přečíst smluvní podmínky. Několik minut, které do přečtení podmínek a vyhledání zkušeností ostatních uživatelů s daným obchodníkem investujete, se vám může mnohonásobně vrátit.

To, že je internetová stránka v češtině a její adresa je na doméně .cz, v žádném případě neznamená, že prodávajícím nemůže být společnost např. z Francie či Velké Británie, v horších případech pak možná z Panamy nebo Seychelských ostrovů. Zvláště v případě subjektů, které jsou alespoň formálně usazeny v exotických destinacích, může být pro spotřebitele velmi obtížné či nemožné se svých práv úspěšně domoci. O mnoho snazší je pozice spotřebitelů, pokud nakupují u obchodníků usazených v jiných členských státech EU.

Aktuálně lze problém ilustrovat na příkladu populárního robotického vysavače, který po několik let prodávala na české internetové stránce rakouská společnost, která prostřednictvím externího servisu vyřizovala reklamace i v ČR. Nyní se nicméně rakouská společnost z českého trhu stáhla a český servis s ní ukončil spolupráci. Příslušná internetová stránka sice nadále funguje, provozuje ji však již jiný podnikatel, který za závazky svého předchůdce bohužel nenese právní odpovědnost.

Před každým větším nákupem se tedy zamyslete, komu se chystáte své peníze poslat a zda tu pro vás bude, pokud třeba za dva roky budete potřebovat záruční opravu.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Islandu či Norska.

Kontakty na ESC pro ČR: adresa: Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: eso@cci.cz telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

Právo (Ne)důvěryhodné slevové portály

Fenomén slevových portálů se objevil v České republice v polovině roku 2010, kdy byl spuštěn Slevomat.cz. Podobných portálů se následně začalo objevovat jako hub po dešti a v současné době zde působí přibližně sto slevových portálů, které nabízejí slevy v oblasti cestování, gastronomie a v neposlední řadě i zážitků v podobě letu horkovzdušným balónem či jízdy ve Ferrari. Jestliže doposud dominovaly v nabídce slevových portálů služby, dá se očekávat, že v budoucnosti posílí právě segment prodeje zboží.

Podrobili jsme monitoringu 22 slevových portálů a zjistili zajímavá fakta. Například za slevovým portálem Toulavy-Boty.cz se skrývá cestovní agentura nabízející zájezdy. Domníváme se, že takové jednání lze považovat za rozporné se zákonem o cestovním ruchu, a z tohoto důvodu jsme podali podnět České obchodní inspekci k prošetření.

Dalším z monitorovaných slevových portálů nabízejících výhradně zájezdy je Megahon.eu provozovaný švýcarskou společností (zapsanou do švýcarského obchodního rejstříku k datu 1. června 2012). Podmínky užití včetně informací o ochraně osobních údajů jsou spotřebiteli dostupné pouze v angličtině. Při čtení podmínek užití se mimo jiné dozví, že veškeré budoucí spory se budou řídit švýcarským právním řádem a případný soudní spor bude

probíhat ve Švýcarsku. Podle nové Luganské úmluvy se příslušnost soudu řídí místem bydliště spotřebitele v případě, že provozovatel či poskytovatel služby zaměřuje svou činnost do státu jeho bydliště. Jsme přesvědčeni, že takové ujednání je v rozporu s novou Luganskou úmluvou a je neplatné.

Další neplatné ujednání jsme našli ve smluvních podmínkách slevového portálu KuponPlus.cz, ve kterých se sjednává, že případné spory bude rozhodovat rozhodčí soud (rozhodčí doložka). Zákon totiž vyžaduje pro platnost rozhodčí doložky její samostatné sjednání mimo všeobecné smluvní podmínky.

Aktivní spotřebitel

Pokud chcete nakupovat prostřednictvím slevových portálů, měli byste si o nich zjistit nějaké informace (například nahlédnout do obchodního a insolvenčního rejstříku nebo na stránky Asociace portálů hromadného nakupování). Trochu času věnujte také samotnému podnikateli, který nabízí své služby nebo prodej zboží. Většinou totiž uzavíráte smlouvu na poskytnutí služby či dodání zboží přímo s podnikatelem, nikoliv se slevovým portálem.

Sleva aneb na co si dát pozor

Nejen v současné době stále trvající ekonomické krize je slůvko „sleva“ trochu magické. Jakmile ho zavěťfíme, ihned se vydáváme tím směrem, a přestože právě tento

sortiment zboží vůbec nepotřebujeme, s myšlenkou „co kdyby“ prohlížíme pečlivě každou zlevněnou věc. Přece by se mohla hodit a navíc za takovou cenu. Jenže otázka je, jestli tímto způsobem vlastně člověk může ušetřit. Důležité je, nenechat se ovlivnit prvním dojmem nabídky za skvělou cenu, nejdřív si podmínky nabídkové akce důkladně prostudovat a srovnat s takzvanou běžnou nabídkou dodavatele. Pokud jste se rozhodli například ke koupi voucheru, měli byste se důkladně seznámit s podmínkami užití provozovatele slevového portálu. Právní povaha poskytování zboží či služeb na základě voucheru prostřednictvím českých slevových serverů totiž není jednotná a vždy záleží na konkrétním znění podmínek užití slevového portálu, kde je upraveno, s kým spotřebitel vlastně

www.dtest.cz/slevove-portaly

Na našich internetových stránkách si můžete zdarma stáhnout výsledky monitoringu 22 slevových portálů, kde najdete veškeré detaily o jejich fungování – například rozsah odpovědnosti, míru informovanosti zákazníka, atd.

Pokud máte dotazy ohledně svých spotřebitelských práv, neváhejte se obrátit na naši spotřebitelskou poradnu na telefonním čísle 299 149 009, která je tu pro vás každý všední den mezi 9. a 17. hodinou

uzavírá smlouvu – jestli s provozovatelem portálu, nebo poskytovatelem služeb.

Neptejte si poskytovatele služby s provozovatelem portálu

Na základě výsledků našeho monitoringu je smlouva uzavírána přímo s poskytovatelem služby. Provozovatele slevového portálu lze označit jen za pronajímatele reklamních ploch s velmi omezenou odpovědností vůči spotřebiteli. Drtivá většina slevových portálů tak neodpovídá ani za obsah ani za správnost inzerovaných informací. Ně-

kteřé slevové portály ve svých podmínkách výslovně uvádějí, že nenesou žádnou odpovědnost za poskytnutí slevy či nabízené výhody.

Za přínosnou lze označit službu automatického pojištění slevových voucherů. Do této spolupráce se zatím zapojily 4 z 22 zkoumaných slevových portálů (portál Megasleva.cz dle informací na svých webových stránkách tuto spolupráci připravuje). Služba přináší garanci vrácení peněz v případě úpadku podnikatele, garanci vrácení peněz v případě, že spotřebiteli nebude poskytnuto sjednané plnění podnikatelem, pomoc při reklamaci zboží nebo služeb, garanci vrácení peněz při oprávněné reklamaci.

Pokud si spotřebitel koupí voucher na poskytnutí služby, na který se vztahuje pojištění, při krachu podnikatele získá své finanční prostředky zpět. To však neplatí v případě krachu slevového portálu.

Spotřebitel a jeho práva

Spotřebitel má právo na odstoupení od smlouvy na dodání zboží, která byla uzavřena na dálku. Nemá však právo na odstoupení od smlouvy na poskytnutí služby v podobě ubytování, stravování či trávení volného času, pokud to není výslovně ujednáno. O právu na odstoupení od smlouvy musí být informován provozovatelem slevového portálu nebo dodavatelem zboží ještě před uzavřením smlouvy. Spotřebitel má právo odstoupit od smlouvy bez uvedení důvodu

a bez sankce do 14 dnů ode dne převzetí plnění, nikoliv jak uvádí někteří provozovatelé slevových portálů do 14 dnů ode dne převzetí voucheru. Pokud ovšem spotřebitel nebyl před uzavřením smlouvy informován o svém právu na odstoupení od smlouvy, tak se tato lhůta prodlužuje na tři měsíce ode dne převzetí plnění.

Odstoupení od smlouvy musí být provozovateli slevového portálu nebo dodavateli zboží doručeno již poslední den lhůty. Ve všeobecných podmínkách může být sjednáno, že postačí odeslat odstoupení od smlouvy poslední den lhůty. Spotřebiteli lze doporučit, aby si kromě této informace ve všeobecných smluvních podmínkách dále zjistil, u koho a jakou formou má být odstoupeno od smlouvy a jestli postačí zaslání e-mailu, nebo je nutné poslat odstoupení poštou. V případě zaslání poštou doporučujeme, aby byl dopis odeslán doporučeně a s takzvanou dojdečkou. Tím spotřebitel získá důkaz pro případný soudní spor. Po odstoupení od smlouvy má spotřebitel nárok na vrácení peněžních prostředků za dodané zboží i zaplacených nákladů na dodání zboží, a to do 30 dnů ode dne oznámení o odstoupení od smlouvy. Povinen je uhradit pouze náklady spojené s vrácením zboží. ✕

Přes slevový portál jsem objednal luxusní víkend pro dvě osoby v lázeňském hotelu. Opakovaně jsem se během platnosti voucheru, která trvala jen několik měsíců, snažil o objednání konkrétního víkendu, ovšem vždy neúspěšně. Ke konci jeho platnosti se mi podařilo jeden termín domluvit, ale v den odjezdu mi volali, že nejsou schopni dohodnutý termín dodržet. Došla mi trpělivost a zaslal jsem odstoupení od smlouvy. Neochotně mi potvrdili, že mi cenu voucheru propíatí, ale až na částku 10 %, kterou mám žádat u slevového portálu. Jde údajně o jeho provizi. Skutečně jsem povinen to řešit i se slevovým portálem?

Jiří V.

Rozhodně ne. Slevový portál sice prodej pobytů zprostředkoval, ale Vaším smluvním partnerem je provozovatel hotelu, který na základě smlouvy se slevovým portálem má zaplatit za řádně odvedené služby. Pokud si svoji odměnu portál odečetl z výměny za prodej voucherů, určitě tak postupoval dle smlouvy. Nic to však nemění na tom, že hodnota voucheru Vám má být vrácena od smluvního partnera, který měl poskytnout objednaný pobyt, a to v plné výši.

Seznam slevových portálů

amplion.centrum.cz
berslevu.cz
bonybony.cz
capnito.cz
dejsito.cz
fajnslevy.cz
hyperslevy.cz
kuponbanka.cz
kuponplus.cz
lotmat.cz
max-sleva.cz
megabon.eu
megasleva.cz
nakupvakci.cz
pepa.cz
republikaslev.cz
slevomat.cz
slevopolis.cz
slevopolis.cz
toulavyboty.cz
vykupto.cz
zapakatel.cz

Finance

Mobilní telefon: zbytečně drahá závislost?

O mobilních telefonech se už mluví jako o „cigaretách 21. století“. Stran zdravotního rizika tato přezdívka pokulhává. Nicméně odtrhnout mnohé uživatele od přístroje je opravdu nemožné a neodradí je ani několikatisícové měsíční vyúčtování. V tom si obě „závislosti“ skutečně nezadají.

Možná za to může měnící se chování lidí v přístupu k mobilním telefonům, možná větší spotřebitelské uvědomění nebo hubatější sociální síť. Tak či onak se tuzemské operátorské ledy hnuly.

Snad k tomu svou měrou přispěl náš interaktivní srovnávač mobilních tarifů www.dtest.cz/tarify, který už přes rok pomáhá se základní orientací v nabídce. Proč jen základní? Žádný algoritmus nedokáže popsat individuální chování každého z nás.

Nevzdávejte se svého čísla

Pokud se rozhodnete migrovat mezi operátory, nezapomeňte požádat o přenesení svého čísla do nové sítě. Tuto možnost máte u každého mobilního čísla včetně předplacených karet. Žádat budete u nového operátora. Počítejte ale s tím, že různá potvrzení a samotné přenesení se mohou protáhnout.

Například to, kolik máte kamarádů na stejné operátorské vlně, jak dlouhé míváte hovory, nebo jak ostré máte lokty při vyjednávání individuálních podmínek.

Telefonovat můžete, přečíst musíš

Něco vám to připomíná? Smlouvy operátorů mohou být obdobně „třaskavé“ jako u úvěrových společností. Bohužel, většina spotřebi-

telů podle našich průzkumů své smlouvy nečetla, nebo nedočetla do konce. Dost možná je čeká nemilé překvapení, když se rozhodnou operátora opustit.

Samozřejmě existují zákonné podmínky, například co se maximální délky vázání zákazníků týče. Konkrétně je to 24 měsíců u nových smluv, u prodlužovaných dokonce roční cyklus. Háček je v tom, že spotřebitel může požádat o vázací dobu delší.

Pokud by snad někdo delší vázací dobu zvažoval dobrovolně, nedoporučujeme to. Ceny za klasické telefonní služby klesají. Při tomhle tempu může být i extra výhodná dnešní nabídka za dva roky předraženou službou.

Kdo nevolá s námi, volá proti nám

Asi podstatnější než volba operátora bude pro mnohé volba konkrétního tarifu. Proč? Co se výběru operátora týká, nemá bohužel cenu se vzpouzet. Vyplatí se přizpůsobit a zvolit takového operátora, který převládá u lidí, s nimiž budete nejčastěji v kontaktu. Nejde jenom o „kamarádky“ a „rodinné“ tarify. Také běžné hovory budou zpravidla levnější a například o víkendy si zavoláte zadarmo po celé síti.

Podobné bonusy nejsou právě férové. Žádná sleva není zadarmo a tuto můžeme vykládat také jako malus za volání do cizí sítě. A kromě toho, že nás to odrazuje od změny operátora, komplikuje srovnání. U dlouhodobých úvazků také riskujeme,

Nahraj svého operátora

Připomíná to hru na kočku a na myš. Znáte to: „Hovor může být z důvodů zkvalitňování našich služeb monitorován...“ Napadlo vás někdy, že byste měli mít v ruce také nějaký důkaz? A právě nahrávka nemusí být od věci. Nebo se chcete spoléhat na to, že operátor dohlédá cokoliv, co budete chtít použít proti němu? Ačkoliv panují dohady o použitelnosti takového záznamu, zvláště pokud s nahráváním protistrana nebyla srozuměna, ve skutečnosti se tu nebudeme o hovoru osobní povahy a určitou formu záznamu lze předpokládat – v obchodě byste také dostali protokol. Navíc při předchozím upozornění o nahrávání nám operátor na lince nezřídkavě zavěsí. A jestliže Český telekomunikační úřad v praxi podobné podklady přijímá bez výhrad, nahrávejte i vy a neptejte se.

že naši přátelé přejdou do jiné sítě.

„Vyděračům“ se ustupuje

Divíte se, proč platí soused Pepa za minutu poloviční sazbu, i když volá méně a měl by mít tedy horší tarif? Spíš než vědu za tím hledejte profiznutá ústa a tzv. retenční nabídku.

Nejlíp to jde, když si necháte zpracovat nabídku u konkurence a s tou udeříte na vlastního operátora. Přijemným překvapením bude, o kolik se tarif při zadržovací (retenční) nabídce zlevní. Nepříjemným je naopak uvědomění, že jste doposud za stejné služby platili několikanásobek. U starších tarifů se opravdu můžete dostat i na zlomek původní ceny.

I operátor je jenom člověk

A dělá proto chyby. Treba právě v souvislosti s výše popsávanými retenčními nabídkami.

kami, které nám sice slíbí, ale pak na ně ve vyúčtování jaksi zapomenou. Ať už za to může informační systém nebo to byla lidská chyba, musíte se ozvat. A někdy dokonce několikrát.

U případných reklamací nezapomínejte, že byste je měli uplatnit písemnou formou. Ačkoliv se na lince operátora můžete dovolat do reklamační sekce, zašlete do společnosti radši doporučený dopis nebo alespoň e-mail s potvrzením o přijetí. A potvrzení o řešení také chťete písemně. Máte na to právo ze zákona a operátor by vás písemně měl vyzkoumět automaticky.

Odhalte skryté poplatky

Těžko postřehnutelným chytákem je například způsob účtování hovorů. Platíte „po minutě“, nebo vám od začátku nabíhají vteřiny? Například Vodafone většinou používá féroventší účtování po vteřinách, zatímco O2 a T-Mobile zpravidla po minutách. Zmínka psaná drobným písmem v podmínkách přitom zdrazuje volání až o čtvrtinu a ubírá volné minuty.

Konec konců – podívejte se sami na náš web www.dtest.cz/tarifkace, kde najdete kalkulačku tarifního předražení. ✕

1 Neplatte pokuty zbytečně

Pokud je součástí ujednání smluvní pokuta, musí být sjednána písemně. A podepsali jste písemnou smlouvu s operátorem?

Někdo ano, ale řada lidí ale písemnou smlouvu nikdy neobdržela nebo ji zkrátka neodeslala podepsanou zpět. A operátor jim přesto služby poskytoval. V tomto případě je jeho chyba, že na písemné formě závazku důsledně netrval. Není-li pokuta sjednána písemně, je sjednána neplatně. Samozřejmě to neznamená, že složenku mlčky odložíte. O svém záměru musíte operátora informovat, a to opět písemně. A pokud je na složenke také neuhrazený tarifní poplatek, ten zaplatit musíte. Na druhou stranu se ale zproštění týká všech poplatků, které lze vnímat jako pokutu, i kdyby tak nebyly nazvané přímo – například penalizace za předčasné vypovězení smlouvy.

1 Automatické prodloužování smluv

Prý má pomoci spotřebitelům, aby jim „náhodou“ smlouva nevypršela. A nestačilo by jednoduché SMS upozornění nebo věta ve výpisu? Pokud nás podobně „chrání“ stávající smlouva, nezapomínejte ji vypovědět v dostatečném předstihu, když chceme změnu. Nehledě na spornost některých ustanovení je to jednodušší, než se následně soudit nebo si stěžovat u Českého telekomunikačního úřadu.

Desatero výběru správného tarifu

1. Potřebujete skutečně tarif?

I když se vás operátor snaží přesvědčit o „zaostalosti“ předplacené karty, nedejte se. Pokud voláte málo, předplacená karta se vám vyplatí. Nemusíte se upisovat na řadu měsíců a na tarif můžete přestoupit kdykoliv. Zpátky je to horší.

2. Velké telefonní oči

Do samoobsluhy nechoďte nakupovat hladově a za operátorem neběhejte hned po prvním měsíci, kdy „přestřelíte“ stávající tarif. Přejít na vyšší jde bez problémů. Ale cesta zpět může být složitější.

3. Někdy jít výš musíte

Pokud se do zvýhodněných minut, které jste dostali v balíčku, nevejdete tři měsíce v řadě, zapomeňte na 2. bod. Vyplatí se zvážit vyšší tarif. Volání nad rámec zvýhodněných minut bývá někdy velmi nevýhodné.

4. Smlouvejte

Dohadujte se, kdykoliv máte příležitost. Nemusí vám to být příjemné, ale ušetřené peníze příjemné budou. Uspokojená stokoruna měsíčně znamená 1200 korun ročně. To za nepříjemný hovor stojí.

5. Nakupujte v akci

Vybírejte si ale akce s dlouhodobou působností, nejlépe po celou dobu trvání smlouvy. Akce na měsíc nebo dotovaný telefon mohou být lákavé, ale radost vám dlouho nevydrží.

6. Využijte všechny průkazky

Stačí být členem odborů, církve nebo třeba i zaměstnancem té správné firmy. Mnoho organizací má u operátorů domluvené velmi zajímavé ceny pro své členy. A někdy se vztahují i na rodinné příslušníky a známé.

7. Staří i mladí

Zvýhodněné tarify najdou i členové demografických skupin. Stačí být seniorem, nebo naopak studentem a nabídka se rozrůstá. Tyto tarify navíc bývají šitý na míru potřebám a skutečně mohou šetřit peníze.

8. Buďte ohleduplní ke svému okolí

Přesněji: podřídte se svému okolí a od něj to nečekejte. Pokud sami přejdete do jiné sítě, budete do staré volat draž a ještě častěji. Řada lidí zkrátka přeběhlíkovi nezavolá.

9. Využijte data

Jen málokterý dnešní telefon neumí zacházet s daty. Byla by škoda toho nevyužít. Nejrozumnější komunikační programy jako Skype, Viber, ICQ a mnohé další vč. populárních sociálních sítí nahrazují hovory nebo textové zprávy. Cena za přenesená data přitom bude řádově nižší a používání není složité nebo nekomfortní.

10. Dotované telefony?

Většina přístrojů „za korunu“ nestojí za moc. A pokud cílíte spíš na dražší dotované modely, podívejte se nejdříve, kolik stojí v běžném prodeji. Mnohdy budou paradoxně levnější, bez závazků a také bez zbytečného softwaru navíc, který operátoři rádi přidávají. ✕

Nejvýhodnější tarify podle kalkulačky dTest

tarify pro málo volající (30 minut, 30 SMS měsíčně)

název	operátor	typ	celkové náklady měsíčně (Kč)	měsíční paušál (Kč)	volný kredit nebo počet volných min./SMS/MB dat	minuta volání (Kč)	SMS/MMS (Kč)
In-karta Tarif 2 ¹⁾	Vodafone	tarif [0]	88	88	kredit 353 Kč	5,08	1,21/4,15
BLESKmobil ²⁾	BLESKmobil	předplacená karta	120	0	0/0/0	2,50	1,50/5,00
In-karta Tarif 1 ¹⁾	Vodafone	tarif [0]	129	30	kredit 120 Kč	6,10	1,21/4,50
Twist Našim ³⁾	T-Mobile	předplacená karta	234	0	0/0/0	5,90	1,90/4,90
Karta na míru ⁴⁾	Vodafone	předplacená karta	240	0	0/0/0	6,50	1,50/4,50
O2 ZERO ⁵⁾	O2	tarif [0]	255	0	0/0/0	6,50	2,00/5,90
Twist Povídám ⁶⁾	T-Mobile	předplacená karta	294	0	0/0/0	6,90	2,90/4,50
Twist Posílám ⁶⁾	T-Mobile	předplacená karta	294	0	0/0/0	6,90	2,90/10,00
Divoká karta ⁷⁾	Vodafone	předplacená karta	297	0	0/0/0	7,50	2,40/4,50
Combi 300 ⁸⁾	T-Mobile	předplacená karta (24)	300	300	kredit 300 Kč	5,95	1,21/4,94

tarify pro středně volající (160 minut, 30 SMS měsíčně)

název	operátor	typ (závazek v měsících)	celkové náklady měsíčně (Kč)	měsíční paušál (Kč)	volný kredit nebo počet volných min./SMS/MB dat	minuta volání (Kč)	SMS/MMS (Kč)
BLESKmobil ²⁾	BLESKmobil	předplacená karta	445	0	0/0/0	2,50	1,50/5,00
In-karta Tarif 2 ¹⁾	Vodafone	tarif [0]	584	88	kredit 353 Kč	5,08	1,21/4,15
Combi HIT 500 ⁹⁾	T-Mobile	předplacená karta (24)	727	500	Kredit 600 Kč	4,94	1,21/4,94
S námi 790 HIT ⁴⁾	T-Mobile	tarif (24)	790	790	180/150/300	4,50	1,20/4,90
S námi 590 HIT ⁴⁾	T-Mobile	tarif (24)	790	590	120/100/300	5,00	1,20/4,90
Fér tarif 799 ¹⁰⁾	Vodafone	tarif [0]	799	799	200/0/300	5,03	0/4,54
Combi 500 ⁹⁾	T-Mobile	předplacená karta (24)	827	500	kredit 500 Kč	4,94	1,21/4,64
S námi 790 ⁴⁾	T-Mobile	tarif [0]	835	790	150/150/300	4,50	1,20/4,90
O2 NEON M ¹¹⁾	O2	tarif (24)	868	460	80/0/0	4,50	1,60/5,90
S námi 590 ⁴⁾	T-Mobile	tarif [0]	890	590	100/100/300	5,00	1,20/4,90

tarify pro více volající (300 minut, 30 SMS, 300 MB dat měsíčně)

název	operátor	typ (závazek v měsících)	celkové náklady měsíčně (Kč)	měsíční paušál (Kč)	volný kredit nebo počet volných min./SMS/MB dat	minuta volání (Kč)	SMS/MMS (Kč)
Fér tarif 999 ¹⁰⁾	Vodafone	tarif [0]	999	999	300/0/600	5,03	0/4,54
Fér tarif 799 ¹⁰⁾	Vodafone	tarif [0]	1302	799	200/0/300	5,03	0/4,54
O2 NEON L+ ⁴⁾ + Internet v Mobilu	O2	tarif (24)	1318	1270	300/0/500	3,50	1,60/5,90
S námi 790 HIT ⁴⁾	T-Mobile	tarif (24)	1330	790	180/150/300	4,50	1,20/4,90
BLESKmobil + internet na den ²⁾ ¹²⁾	BLESKmobil	předplacená karta	1405	0	kredit 150 Kč	2,50	1,50/5,00
S námi 790 ⁴⁾	T-Mobile	tarif [0]	1465	790	150/150/300	4,50	1,20/4,90
S námi 590 HIT ⁴⁾	T-Mobile	tarif (24)	1490	590	120/100/300	4,50	1,20/4,90
S námi 1490 ⁴⁾ ¹³⁾	T-Mobile	tarif [0]	1490	1490	300/300/1000	3,00	1,20/4,90
S námi 1490 HIT ⁴⁾	T-Mobile	tarif (24)	1490	1490	360/300/1000	3,00	1,20/4,90
In-karta Tarif 2 + Internet v mobilu ¹⁾	Vodafone	tarif [0]	1528	421	kredit 353 Kč	5,08	1,21/4,15

vysvětlivky

¹⁾ Pouze pro držitele In-karty

²⁾ Virtuální operátor v síti O2

³⁾ odměny při častějším dobíjení

⁴⁾ Při protelofonování 5 minut/SMS během týdne, o víkendu hovory/SMS zdarma

⁵⁾ Nutné použít alespoň 1x za 12 měsíců

⁶⁾ SMS po 18:59 zdarma

⁷⁾ Volání do sítě Vodafone 3 Kč/min

⁸⁾ Minimální měsíční dobíjení dle názvu tarifu (300, resp. 500 Kč), kredit se převádí do dalších měsíců

⁹⁾ Volání v síti 19:00–6:59 a o víkendech zdarma

¹⁰⁾ Volné minuty lze použít i v mezinárodní zóně 0+1

¹¹⁾ Volání, SMS, MMS v síti o víkendu zdarma

¹²⁾ Datový tarif se předplácí na denní bázi (50 MB/den za 20 Kč/den), měsíční objem je pak 1525 MB

¹³⁾ 300 MMS zdarma

Hledáte informace?

**Přehled vybraných testů
z posledních let.
Výsledky všech testů a další
informace najdete na
www.dtest.cz.**

Auto + doprava

Crash testy	8/11
GPS navigace	2/12; 8/12
Letní pneumatiky	4/12; 3/13
Zimní pneumatiky	10/11; 10/12

Děti

Autosedadla	6/12; 11/12
Dětská jízdní kola	3/11
Dětská odrážedla a odrážecí kola	7/10
Dětské melaminové nádoby	3, 4/08
Dětské nočníky	9/08
Dětské postýlky	12/09
Dětské sportovní kočárky	4/09
Chůvičky	7/11
Opalovací přípravky pro děti	6/10

Domácnost

Domácí pekárny	1/09; 9/12
Elektrické vertikální chlazení	2/13
Chladničky	9/09; 6/12
Kávovary	12/10
Kuchyňské kráječe	2/09
Kuchyňské roboty	10/10
Mikrovlnné trouby	10/11; 1/13
Mýčky nádobí	9/11; 10/12
Napařovací žehličky a parní stanice	4/11; 2/13
Odstraňovače skvrn	3/09
Parní hrnce a trouby	2/12
Prací koule a mýdlové ořechy	1/12

Prací prostředky

alternativní	3/13
Prací prostředky	12/11
Pračky s předním plněním	5/11; 2/12
Pračky s vrchním plněním	8/09
Příklepové a akumulátorové vrtačky	1/12
Přimočarací pily	5/11
Ruční šlehače	4/12
Sekačky benzinové	4/11; 3/13
Sekačky elektrické	4/12
Sekačky robotické	4/11
Schůdky do domácnosti	4/09
Sklokeramické varné desky	10/09
Sušičky prádla	12/12
Šicí stroje	2/11
Štípače dřeva	12/11
Tablety do myček nádobí	3/08
Týčkové mixéry	3/13
Úsporné zdroje světla	4/12
Vysavače	9/11; 9/12
Zahradní drtiče	8/11

Zahradní nůžky	9/10
Zahradní pilky	2/13

Obraz + zvuk

Baterie a nabíječky	12/10; 1/11
Bezdrátové headsety	8/12
Blu-ray přehrávače	10/11; 9/12
Čtečky elektronických knih	1/11
Digitalizace zvukových nosičů	8/10
Digitální fotoaparáty	1/10
Digitální videokamery	6/11
Domácí kino	11/11; 12/12
DVD přehrávače	2/10
DVD rekordéry	11/09
3D televizory	10/10
Externí pevné disky	9/10
Fotoaparáty s výměnnými objektivy	9/12
Hi-fi soupravy mini a mikro	8/10
Kompaktní fotoaparáty	5/12; 1/13
Monitory	1/11
MP3 dokovací stanice	1/12
MP3 a multimediální přehrávače	1/12; 12/12
Sluchátka	10/11
Televizory	5/12; 10/12
Videokamery	6/12

Telefony + počítače

GPS navigace	1/13
Mobilní telefony	4/12; 11/12
Mobilní telefony pro seniory	4/10
Navigace pro mobily	8/12
Ochrana počítače	4/12
Tablety	11/12
Tiskárny	4/12; 2/13
Vodotěsné obaly	4/12

Sport + hobby

Běžecské bundy	10/12
Běžecské lyže	1/12
Carvingové lyže	11/10
Cyklistické přílby	5/12
Cyklocomputery	4/10
Digitální pianina	4/12
Chrániče zad	11/10
Lyžařská střediska	1/11
Lyžařské brýle	1/11
Lyžařské přílby	1/13
Spací pytle	5/11
Sporttestery	4/11
Trekkingové obuv	8/12

Zdraví + kosmetika

Antiperspiranty	8/11
Daylong actinica	7/11
Elektrické holicí strojky	1/10
Holicí strojky a holička	7/12
Krémy na ruce	10/10
Mezizubní péče	11/12
Měřiče krevního tlaku	1/11

Opalovací přípravky	6/11; 7/12
Spodní prádlo	5/12
Šampony pro barvené vlasy	6/12
Šampony pro regeneraci	8/10
Tělová mléka	11/10
Univerzální pleťové krémy	7/10
Ústní vody	2/10

Jídlo + pití

Balené vody a pitná voda z kohoutku	10/09
Černý čaj	9/12
Čokolády	12/11; 7/12
Dětská menu ve fastfoodech	10/09
Dětské snídaňové cereálie	11/08
Káva instantní	10/11
Káva mletá	1/13
Kečupy	9/11
Kysané a sterilované zeli	2/13
Majonézy	12/12
Másla	12/11
Med	5/12
Olivové oleje	10/12
Pstruzi	6/12
Rybí filety a filé	11/12
Rybí prsty	11/11
Smetany	3/12
Syrová kuřata	2/12
Šlehačky ve spreji	7/11
Tavené sýry	3/13
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11
Urně a sladičky	10/11

Právo + finance

Báňné účty	5/12
Cestovní pojištění	6/12
Dodavatelé el. energie	11/11
Dodavatelé plynu	8/12
Havarijní pojištění	10/11
Hypoteční úvěry	9/12
Hypotéky	2/12
Kreditní karty	3/13
Kupte si levnější plyn	4/11
Neviditelné poplatky	9/11
Otevřené podílové fondy	8/11
Platba kartou	3/13
Pojištění nemoci a úrazu	2/11; 3/11
Přenesení telefonního čísla	2/13
Spotřebitelské úvěry	4/12; 1/13
Spořicí účty	6/11; 2/13
Starobní důchody	4/12
Stavební spoření	12/11; 12/12
Terminované vklady	7/11
Účes předmětem smlouvy	1/13
Změna bankovního účtu	6/10
Životní pojištění	1/11

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

**Roční předplatné časopisu dTest
v ČR: 790 Kč**

**Roční předplatné časopisu dTest
v SR: 32.90 EUR**

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
- zdarma roční přístup do databáze více než 9500 výrobků otestovaných od roku 2005
- přístup do online spotřebitelské poradny
- speciální poradenskou linku s přednostním servisem
- Nyní navíc dárek! S prvním číslem obdržíte zdarma praktickou brožuru „105 vzorů pro řešení spotřebitelských problémů“ v hodnotě 200 Kč.
- Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 948 Kč bez uvedených výhod pro předplatitele.

Jak předplatné objednat?

- Nabízíme několik možností:**
- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz / www.dtest.sk
 - telefonicky: na čísle 241 404 922
 - zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo poštovní PSČ obec e-mail
 - výsledky některých testů a krátkodobé předplatné lze získat přes SMS; informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz / www.dtest.sk

5 důvodů, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitelé získáváte **zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů** na www.dtest.cz.

3. S předplatným dTestu se stanete součástí velké rodiny spotřebitelů, kterou jen tak někdo neoklame. Informujeme o nástrahách trhu a **bojujeme za spotřebitelská práva**.

4. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a **usnadní život**.

5. Pro zachování skutečné nezávislosti nezveřejňujeme žádnou reklamu. **Příjmy z předplatného jsou hlavním zdrojem financování našich testů i ostatních aktivit.**

www.dtest.cz

Nahlédnutí do dTestu 5–2013

Kočárky

Pořízení kočárku je nemalou investicí a většina rodičů chce dopřát svým potomkům to nejlepší. V testu jsme se zaměřili na bezpečnost kočárků, provedli jsme praktické zkoušky a zjišťovali jsme přítomnost nežádoucích chemických látek.

Okružní pily

Pro kutily pracující se dřevem jsou nezbytným nářadím. Tyto pily dovedou být hlučné, nebezpečné a jak ukázal test, některé mnoho nevydrží. Výběr nové pily konzultujte s květnovým dTestem.

Sportovní kamery

Obliba kamer určených pro sportovní použití vzrůstá. Díky jejich malým rozměrům a odolnějšímu zpracování najdou uplatnění i při řadě dalších aktivit. Kolik toho vydrží, jak dobře se s nimi zachází a samozřejmě jak kvalitní záznam pořizují, to vše se dozvíte v květnu.

Zámky na kolo

Odhodlané zloděje nezastaví žádný. To není překvapivé zjištění. Zámky jsme otvírali všemi možnými způsoby a v květnu se dočtete, které řešení je nejlepší, když máte kolo uložené na chodbě v paneláku a jaký zámek je dobrý na cesty.

Testy pro dobré nákupy

Objektivně

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti. Výrobci ani prodejci nemohou ovlivnit náš výběr. Testy probíhají v nezávislých laboratořích. Pro hodnocení výrobků použijeme objektivní kritéria.

Nezávisle

Náklady na testy a další naši činnost hradíme z předplatného a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími evropskými a světovými spotřebitelskými organizacemi.

Bez reklam

Inzerenti ovlivňují nezávislost médií. V našem časopise ani na našich webových stránkách žádnou reklamu nenajdete.